

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 21 JUNI 1916

No. 25

INHOUD

	Blz.
LEVENS MIDDELENVOORZIENING	373
Moderne goudpolitiek	375
Spoorwegtarieven en tijdsomstandigheden	375
De Federal Trade Commission en de Trusts	376
Regeling van den verkoop van landbouwproducten in Roemenië	376
De Rijksmiddelen	377
De economische toestand van Canada gedurende den oorlog	377
Exploitatie van kolenmijnen op Spitsbergen	378
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	378
MAANDCIJFERS:	
Overzicht der Rijksmiddelen	379
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	379—388
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistieken en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

20 JUNI 1916.

De geldmarkt was in de afgelopen week zeer stil. Particulier disconto was doorlopend voor 1½ à 2 pCt. te plaatsen. De prolongatiekoers noteerde iets hoger en liep van 2½ tot 3 pCt. op. Er zijn echter eenige teekenen, die wijzen op een ruimer worden van de markt. Het geheele verloop van den Mei-termijn vertoont zeer veel overeenkomst met dien van November en het zou zeer goed mogelijk zijn, dat er weder een even groote geldruimte intreedt als toen. Voordat echter de stortingen op de Nederlandsch-Indische leening hebben plaats gehad, valt hieromtrent nog niets met zekerheid te zeggen.

* * *

Het resultaat der economische conferentie te Parijs wordt met belangstelling tegemoet gezien. Ook voor ons land is het van het grootste gewicht, dat de wederopbloei van het economisch leven na den oorlog niet door voortzetting van den strijd, op handelspolitiek gebied, zal worden belemmerd.

LEVENS MIDDELENVOORZIENING.

In de laatste weken heeft zich de aandacht hier te lande steeds meer op het probleem der levensmiddelenvoorziening geconcentreerd.

Het bruine brood aanvaardde men over het algemeen gelaten. De wetenschap, dat na de korte periode, waarvoor de eigen tarweoogst strekken kan, wij voor den grondstof geheel op buitenlandschen aanvoer zijn aangewezen, leidde tot berusting. Ook zij, die in de gevoerde politiek ernstige fouten meenden te kunnen aanwijzen, erkenden, dat de groote moeilijkheden, waarmede de regelmatige aanvoer van graan juist in de afgelopen maanden te kampen had, in sterke mate tot verergering van den toestand hadden bijgedragen. Bovendien moest geconstateerd worden, dat de regering geslaagd is in haar streven, het tarwevraagstuk uitsluitend een voorraadvraagstuk te doen blijven en te voorkomen dat het, wat bij schaarschte op het stuk der levensmiddelenvoorziening het groote en onmiddellijk dreigende gevaar is, omsloeg in een prijsquaestie. Op onderdeelen is der regeering ook hierbij kritiek niet gespaard. In hoofdzaak echter heeft de getroffen regering, doordien de aangevoerde voorraden gedurende het gansche bewerkingsproces, dat zij hier te lande ondergingen, onder het bereik van een centraal gezag werden gehouden, een stelsel van distributie mogelijk gemaakt, waarbij de individueele behoeften op den voorgrond stonden en voorkomen kon worden, dat het verschil in koopkracht tusschen de individuen leidde tot een proces van prijsvorming, dat de economisch zwakkeren voor groote moeilijkheden zou hebben geplaatst.

Ongunstig steken hierbij af de ervaringen in den laatsten tijd hier te lande opgedaan met een aantal andere, voor de volksvoeding slechts weinig minder gewichtige voedingsstoffen. Te ongunstiger waar het hier betreft voedingsmiddelen als aardappelen, visch, suiker, groenten etc., welke ons eigen land niet alleen voor de eigen behoefte in voldoende hoeveelheid voortbrengt, maar waarvan steeds een belangrijk deel voor uitvoer beschikbaar blijft. De taak, waarvoor de regering zich zag gesteld, was dus oogenshijnlijk veel eenvoudiger. Wanneer zij zorgde, dat een voldoende gedeelte van het eigen product voor binnenlandsch verbruik beschikbaar bleef tegen prijzen, welke den Nederlandschen consument niet meer dan billijk belastten, dan kon zij geacht worden te hebben gedaan wat van haar kan worden verlangd. Aldus vat de regering haar taak op. De hooge, dikwijls exorbitante prijzen, in het buitenland te verkrijgen, dwongen hierbij eenerzijds tot nauwlettend toezicht, dat niet teveel werd uitgevoerd, doch maakten het anderszijds mogelijk de winst op het voor binnenlandsch verbruik te reserveeren deel in te perken. Op deze grondslagen is langzamerhand een geheel gebouw van uitvoerregelingen, van prijszettingen en van consentenverleening, van samenwerking met organisaties van producenten en onder toezicht van commissies ad hoc ontstaan, waarin het den buiten-

staander moeilijk zoo niet onmogelijk is den weg te vinden.

De kritiek, die zich in de laatste dagen in de pers en in het parlement heeft geuit en die zich vooral aan de in de groote steden voorgekomen moeilijkheden aanknoopte, heeft zich voornamelijk tegen dit aldus gegroeid organisme gericht. De grieven betreffen in de eerste plaats vragen van staatsbeleid, van juiste afbakening van bevoegdheid en verantwoordelijkheid, en geven blijk, dat bij velen een sterk verlangen bestaat naar een meer centrale, wellicht eenhoofdige leiding. In de tweede plaats is telkens de vraag naar voren gekomen of de belangen van sommige groepen van producenten, de landbouw vooraan, bij en wellicht tengevolge van de getroffen regeling niet te zeer waren gediend, ten koste van het algemeene belang van de verbruikers. Wij zullen ons in deze vragen, welke buiten het kader van dit tijdschrift vallen, niet begeven. Onafhankelijk van de vraag, of de organisatie niet anders en beter had kunnen zijn, blijft deze andere: hoever behoort de regeering of het door haar in het leven geroepen bijzondere bestuursorgaan bij het ingrijpen in het economisch leven te gaan? Behoort men zich gelijk tot dusver te beperken tot een regeling, die den uitvoer aan zekere banden legt doch de binnenlandsche distributie, weliswaar onder zeker toezicht en ingrijpen vooral van de zijde der gemeenten, aan het vrije verkeer overlaat, of behoort men verder te gaan en ook de geheele distributieregeling van den eersten producent af in eigen handen of onder direct eigen toezicht te nemen?

Dezen laatste weg wil de minister zooveel mogelijk vermijden. Waar het kan wil hij de in de maatschappij aanwezige tusschenpersonen in hun bedrijf handhaven, doch, aangezien onder de bijzondere omstandigheden van het oogenblik dit maatschappelijk organisme niet aan alle eischen blijkt te kunnen voldoen, aan de gemeenten een belangrijke plaats hierbij inruimen. De gemeenten zullen, waar noodig, als koopers optreden en voor de verdere distributie in eigen kring zorg dragen. Voor hun aankopen zijn zij echter op de vrije markt aangewezen, waar in beginsel de vrije prijsvorming gehandhaafd blijft.

De vraag of deze regeling technisch juist is, of met name niet in plaats van de gemeenten een centraal orgaan zou moeten optreden, blijve thans onbesproken. Het is een te betreuren verschijnsel, dat wederom de groote gemeenten zich genoopt hebben gezien in het openbaar tegen de plannen van den minister op te komen, een verschijnsel, dat wijst op een vooral thans niet wenschelijk gemis aan overeenstemming en samenwerking. Het moge waar zijn, dat het Nederlandsche gemeenterecht tusschen de gemeenten en het hooger gezag een verhouding heeft geschapen die bij problemen als deze tot moeilijkheden aanleiding kan geven, welke bij een regeling, die het Fransche stelsel meer nadert, ondenkbaar zijn, dit had te eer moeten leiden tot een streven, tevoren zooveel mogelijk tot overeenstemming te komen.

Hoe dit evenwel zij, hoofdzaak is dat de minister de vrije prijsvorming zooveel mogelijk wenscht te handhaven. De redeneering is blijkbaar deze: Wanneer er maar voor gezorgd wordt, dat voldoende voorraden in Nederland aanwezig blijven, dan zal in beginsel de vrije maatschappij het best voor de distributie zorg dragen. De wet van vraag en aanbod zal haar werking blijven uitoefenen als altijd, voor zooveel noodig kunnen schadelijke uitwassen door toezicht en ingrijpen van overheidswege worden tegengegaan.

De vraag mag worden gesteld of de ervaring gedurende dezen oorlog opgedaan wel tot deze verwachtingen recht geeft en of met name niet het verschijnsel van voorraadvorming, dat zich overal heeft voorgedaan, de strekking heeft alle berekeningen van deze soort in de war te sturen. Met deze voorraadvorming wordt niet bedoeld die welke bij dreigende schaarschte door den consument geschiedt: de huisvrouw, die,

wanneer de suiker slechts bij kleine hoeveelheden verkrijgbaar is, er naar streeft een paar pond meer in te slaan dan gewoonlijk. Toegegeven wordt ook, dat de voorraadvorming bij den producent en den tusschenhandel, waarop wij in de eerste plaats het oog hebben, hier te lande misschien in de hand is gewerkt doordat in de uitvoerpolitiek en de gansche consentenregeling dikwerf een weinig vaste lijn te bespeuren viel, wat verwachtingen moest opwekken en leiden tot speculatie en vasthouden van voorraden. Waar het hier om gaat, is of, ook onafhankelijk van dergelijke speculatieve momenten, schaarschte van levensmiddelen niet als zoodanig de strekking heeft een streven tot voorraadvorming of liever tot het in het leven roepen van verdere beperking van het aanbod. Heeft het verschijnsel zich niet reeds ten vorigen jare in Duitschland met de aardappelen voorgedaan? Ten slotte bleken nog belangrijke, ten deele zelfs onbruikbaar geworden voorraden aanwezig te zijn, en de vraag werd toen gesteld of dit niet moest worden toegeschreven aan het feit, dat wanneer eenmaal de voorraad krap gemeten is, een *verdere beperking van het aanbod leiden moet tot een meer dan evenredige prijsstijging*, zoodat zelfs indien het achtergehouden deel ten slotte als waardeloos moet worden weggeworpen, het winstsaldo toch nog grooter is dan wanneer de gansche voorraad ter markt wordt gebracht.

Het verschijnsel zal zich uiteraard pas gaan voordoen, wanneer de voorraden zeer beperkt zijn, niet alleen van het betrokken voedingsmiddel, maar ook van andere, die desnoods als plaatsvervangers konden optreden, en dientengevolge de vraag dus uitermate weinig elastisch geworden is. Men begrijpt echter, dat zoo spoedig het, ook door een politiek van maximumprijzen slechts weinig te stuiten verschijnsel optreedt, de geheele normale werking van vraag en aanbod opgeheven is, integendeel het aanbod een contrair belang heeft gekregen.

Het is natuurlijk uitermate moeilijk na te gaan, wanneer dit oogenblik gekomen is. Is dit echter het geval — op de vraag of dit thans hier te lande zoo is wagen wij het niet een antwoord te geven — dan zal men de consequentie hebben te aanvaarden en er toe moeten overgaan, de vrije prijsvorming geheel op te heffen en haar te vervangen door een regeling der distributie van overheidswege, een stelsel, vergelijkbaar met dat hetwelk voor de broodvoorziening is aangevaard. Tot uitschakeling van de talrijke groepen van tusschenpersonen behoort een zoodanig stelsel *niet* te leiden. Doet het zulks, dan mag dit zelfs als een ernstige fout worden aangemerkt. De regeling van de broodvoorziening en liever nog de pas getroffen regeling voor de verzorging van ons land met voedergranen is daar om te doen zien dat de gewenschte vorm van samenwerking wel degelijk te vinden is.

Een beroep op het buitenland is bij vraagstukken als deze en onder de omstandigheden van het oogenblik natuurlijk uiterst moeilijk. Wie echter de ontwikkeling van het levensmiddelenvraagstuk in Duitschland gevolgd heeft, zal hierin een volledige bevestiging van de boven gevoerde beschouwingen vinden. Geleidelijk en ten slotte via een stelsel, dat overeenkomstig het thans hier te lande aanhangige voorstel op de gemeenten het zwaartepunt legde, is men thans met de benoeming van von Batocki en de instelling van het Kriegsernährungsamt gekomen tot een volledig gecentraliseerde regeling welke aan het nieuw geschapen rijks-orgaan zelfs tegenover de overigen in hun inwendige politiek geheel zelfstandige bondsstaten verstrekkende bevoegdheden geeft. En naast Duitschland, waarmede de vergelijking natuurlijk in verschillend opzicht niet opgaat, mag misschien met nog meer recht een beroep worden gedaan op Roemenië, dat ten opzichte van zijn graanvraagstuk precies zoo staat als wij ten opzichte van onze aardappelen, onze groenten, ons vleesch en onze suiker, en dat, gelijk op een volgende bladzijde in dit nummer nader wordt uiteengezet, een regeling heeft ge-

troffen, die duidelijk het kenmerk draagt zich in de eerste plaats te trekken tegen het vormen van voorraden, welke onttrokken worden aan de binnenlandse consumtie. Ook daar te lande vindt de binnenlandse distributie plaats tot lagere prijzen dan die, waartegen het surplus aan het buitenland wordt verkocht.

Van verschillende zijden is in den laatsten tijd, o.a. in het dezer dagen verschenen Voorloopig Verslag omtrent het 20-miljoen-ontwerp aandrongen op centrale regeling ook voor den uitvoer naar het buitenland. In hoeverre zulks wenschelijk zoude zijn en of met name tegenover de eunischenbare voordeelen niet kans op nieuwe ontwikkelingen zou ontstaan, zij op het oog-nieuw daargelaten. Wij willen er slechts op wijzen, dat Roemenië, dat voor dezelfde moeilijkheid stond, blijkbaar een stelsel van centrale regeling gekozen heeft.

MODERNE GOUDPOLITIEK.

De verschijnselen, die zich thans op het gebied van het geldwezen voordoen, zijn daarom van zooveel belang, wijl in hen eenzijdig de abnormaliteit van het gansche economische leven is uitgedrukt, terwijl anderzijds de monetaire toestand oorzakelijk op tal van economische verschijnselen en verhoudingen terugwerkt. Juist daarom zijn beschouwingen op dit gebied niet slechts van academisch belang, doch zijn zij de onmisbare voorwaarde voor een juiste beoordeeling van den toestand.

De stabiliteit der wisselkoersen is steeds als de grondpijler van normale economische verhoudingen beschouwd en omgekeerd is de geschiedenis van de geldhoudingen der meeste landen daar om aan te toonen, hoezeer men zich steeds van de betekenissen van de handhaving der pariteit is bewust geweest en hoe Staat en Centrale Bank zeker het belangrijkste deel hebben geldpolitiek aan de bereiking van dat doel hebbend gewijd. In dit licht beschouwd is de uitspraak, dat in de groote schommelingen der wisselkoersen zich de abnormaliteit van den bestaanden toestand weerspiegelt, zeker niet gowaagd te noemen.

De handhaving der internationale pariteit berust in normale tijden vernameeljk bij de Centrale Banken der onderscheidene landen. Bestaan hier te lande betrekkelijk groote vorderingen op Duitschland en dreigt daardoor de Deutsche valuta ten onzent eenigszins belangrijk te depreciëren, dan wordt zulks voorkomen, indien op de een of andere wijze een vast bedrag guldens steeds voor een vast bedrag aan Marken is te bekomen, hetgeen bereikt wordt, doordien in Duitschland een bepaald quantum goud voor een bepaald bedrag aan Marken is te verkrijgen en dit goud hier steeds tegen een vast bedrag aan guldens is om te zetten. In dit licht beschouwd dient het goud, dat bij de Centrale banken rust, niet om een surplus van schulden boven vorderingen te saldeeren dan wel veeleer om al te groote deviaties in de geldkoersen, zooals deze bij een minder georganiseerd betalingsverkeer ontstaan, te voorkomen.

Naar deze opvatting is het goud dus komen gewone waar, die zoo noodig de plaats der goederen komt innemen, doch een goed, dat zijn beteekenis voornamelijk ontleent aan het feit, dat, wijl het tegen vasten prijs is aan te koopen en af te zetten, in dienst is gesteld van de handhaving der internationale geldpariteit.

Uit dien gezichtshoek beschouwd is het goud dus niet geroepen om tot saldeering eener ongunstige balans te dienen. In meer normale tijden bestaat in elk land de tendens tot het in evenwicht brengen der betalingsbalans en in deze tendenz ligt tevens de waarborg, dat van al te groote schommelingen der valuta weinig sprake is. De taak der Centrale Bank beperkt zich ten slotte daartoe, dat al te groote deviaties, zooals deze op den bodem der normale verhoudingen bij tijd en wijle kunnen ontstaan, worden vermeden. Maar tot die normale verhoudingen, waarop het gan-

sche apparaat der pariteitshandhaving rust, behoort een normale toestand van productie en consumtie, van in- en uitvoer. Zoodra deze grondverhoudingen een gevoelige wijziging ondergaan, staat ook het orgaan der pariteitshandhaving voor een taak, waarvoor het niet berekend is. Ondergaat b.v. het verband tusschen in- en uitvoer van het land een sterke verandering en verandert men van het land, dat het nochtans voor de handhaving der pariteit zorg draagt, dan legt men aan het goud een taak op, welke buiten de grenzen zijner bestemming ligt, n.l. om in de plaats van andere goederen tot saldeering der balans te dienen.

In normale omstandigheden moege deze opvatting omtrent de rol van het goud slechts van academisch belang zijn, in deze tijden komt aan dergelijke beschouwingen een praktische zin toe. Immers in het licht dezer opvatting van de taak van het gele metaal moeten maatregelen worden beoordeeld, zooals die betreffende het verbod van gouduitvoer of die, welke onlangs door de Scandinavische Regeeringen zijn genomen met betrekking tot den aankoop van het gele metaal. Toen met het uitbreken van den grooten oorlog een gansche ontwrichting van het Europeesche handelsverkeer was te voorzien, was van het goud niet te verwachten, dat het zijn normale taak, welke op normale verhoudingen berust, zou kunnen blijven vervullen. Reeds de goudvoorraden der onderscheidene landen zijn niet van een zoodanigen omvang, dat zij een belangrijk deel van den export zouden kunnen vervangen, hetgeen bij een juiste opvatting van de rol van het goud ook niet kan worden verlangd. Daarom is het begrip niet, dat men het goud niet wensch af te staan, maar het liever bij zich houdt tot de tijden zijn aangebroken, dat het weer die taak kan vervullen, die men er van kan verlangen, d. i. om op grond van meer normale verhoudingen tot handhaving der pariteit te dienen.

In hetzelfde licht behooren ook de maatregelen der Scandinavische Regeeringen te worden beschouwd, welke de Centrale Banken der landen hebben vrijgesteld van de verplichting, het goud te allen tijde tegen vaste prijzen aan te koopen. Ook de landen, wier uitvoeren thans de invoeren overtreffen, kunnen instateeren, welke abnormale rol het goud thans speelt. Terwijl de bepaling omtrent de goudaankopen tegen vasten prijs geheel gegrond is op zoodanige verhoudingen, waarbij het goud niet toevloet in de plaats van goederen, doch om min of meer geringe schommelingen der valuta te vermijden, vloeit thans inderdaad aan sommige landen het goud toe tot saldeering der balans, dus in de plaats van goederen. Een zoodanige rol van het goud is menig land begrijpelijkerwijze maar weinig welkom en even begrijpelijk is het zoo men, nu het goud een ongewone rol gaat vervullen, er van afziet een politiek te blijven volgen, die met een gansch andere taak van het goud samenhangt en alleen in die taak haar rechtvaardiging vindt. Reeds in normale tijden legt het goudbezit het land aanzienlijke offers op. Hoeveel ongewone rol gaat die, indien het goud een gansch ongewone rol gaat vervullen en voor een belangrijk deel de invoeren des lands komt vervangen. Het gele metaal speelt een abnormale rol; in verband daarmede is een van de norm afwijkende goudpolitiek als zoodanig begrijpelijk. Maar zooals de abnormale omstandigheden zelf bestemd zijn om weder te verdwijnen, zoo zal ook voor het goud de oude taak weer zijn weggelegd. Intusschen, in de abnormaliteit der verschijnselen heeft men het wezen van menig instituut het best kunnen onderkennen.

SPOORWEGTARIEVEN EN TIJDSOMSTANDIGHEDEN.

De algemeene verhooging van de prijzen der eerste levensbehoefden en der grondstoffen voor de industrie tengevolge van schaarschte en door bezwaren, aan den aanvoer verbonden, heeft blijkbaar ook de Ne-

derlandsche spoorwegmaatschappijen doen besluiten, haar vrachten te verbeteren. Zij voerden een verhooging in onder den naam van „Extra-heffing” en motiveerden deze als volgt: „Tot bestrijding van de verhoogde exploitatiekosten der Nederlandsche spoorwegen ingevolge de stijging der prijzen voor materialen en grondstoffen heeft voor *alle* vrachtbetalende zendingen (ook voor die van en naar het buitenland) een extra-heffing plaats.” Deze extra-heffing bedraagt circa 10 pCt. der vracht op Nederlandsch gebied.

Het is merkwaardig, dat deze vrij aanzienlijke verhooging, voor zoover ons bekend, zonder eenige bespreking is gebleven in de pers, terwijl voor eenige jaren de „Stationskosten”, welke in maxima f 0,50 per zending bedragen, vrij veel oppositie ondervonden. Het publiek verwondert zich blijkbaar niet meer over verhoogde prijzen. Het schijnt, of men er aan gewoon is geraakt en er in berust, gemotiveerd of niet.

Intusschen geeft naar onze meening de nieuwe maatregel met het oog op de resultaten van de exploitatie der Staatsspoorweg-maatschappij over 1915 eenige reden tot verwondering. Immers bedroegen de bruto-ontvangsten in dat jaar rond 8½ miljoen gulden meer dan in 1914, zoodat de noodzakelijkheid der verhooging niet terstond in het oog springt.

Een tweede ingrijpende tariefverhoging is de opheffing der uitzonderingstarieven voor ijzer en staal in verkeer met Duitsland. Dientengevolge is op ijzer en staal, aismede op ijzer- en staalproducten thans uitsluitend het normale tarief van toepassing. Dit beteekent een verhoging van M. 28,— tot M. 30,— van Rijnsch-Westfaalsche en zelfs M. 46,— van Elzas-Lotharingsche stations tot Amsterdam/Rotterdam loco, behalve nog de bovengenoemde „Extra-heffing”.

Zoo bedraagt thans de vracht voor „Façoneisen”:

	per wagenlading van 10.000 K.G.		
Bochum Süd/ Amsterdam of Rotterdam	M. 88,—	vroeger	M. 60,—
Dortmund Hbh/ „	„ 93,—	„	„ 63,—
Diedenhofen „	„ 147,—	„	„ 101,—
Völklingen „	„ 172,—	„	„ 126,—

De reeds zoozeer gestegen prijzen voor façonijsjer, en dientengevolge die van de producten onzer industrie en scheepsbouw, zullen daardoor zeker aanmerkelijk beïnvloed worden.

Nog vestigen wij er hier de aandacht op, dat, mede tengevolge van den oorlog, de bestaande uitzonderingstarieven voor het transitoverkeer via de Nederlandsche havens, n.l. de tarieven, in het leven geroepen om aan de concurrentie van Antwerpen, Hamburg en Bremen het hoofd te bieden, werden opgeheven. Hoewel dit thans, nu genoemd verkeer vrijwel geparalyseerd is, geen ernstig bezwaar oplevert, willen wij niet nalaten, er op te wijzen, welken weldadigen invloed deze tarieven in normale tijden op handel en scheepvaart hebben uitgeoefend. Zij stelden onze havens in staat, een behoorlijk deel van de productie der Belgische en Deutsche industrie-centra tot zich te trekken en met deze ook talloze andere artikelen, welke dikwijls in één hand zijn, ook zulke, welke buiten de uitzonderingstarieven vallen. Daardoor werden booten van grooter tonnage mogelijk, waarvan de exploitatie-kosten geringer waren en welke voor het vervoer van grootere hoeveelheden desnoods lagere vrachten vereischten. Dank zij deze gelukkige samenwerking tusschen spoorweg-directies en reederijen is het transit-vervoer per spoor zeer aanzienlijk toegenomen.

Wat ook na den oorlog veranderen moge, de gunstige economisch-geographische ligging van Antwerpen ten opzichte van de Deutsche industrie-gebieden blijft bestaan, terwijl zeer zeker te verwachten is, dat het transitoverkeer via Hamburg en Bremen onder

Deutsche vlag met alle middelen zal worden bevorderd.

In onze handels- en scheepvaartkringen wordt dan ook verwacht, dat na den oorlog de oude beproefde tariefpolitiek door de spoorwegen zal worden gehandhaafd en in overeenstemming met de eischen van den handelspolitieken toestand zal worden toegepast.

A. J. M. W.

DE FEDERAL TRADE COMMISSION EN DE TRUSTS.

Een merkwaardig voorbeeld van wijziging van denkbelden tengevolge van den oorlog levert de houding, die de Federal Trade Commission thans in zake trustvorming heeft aangenomen.

Het is bekend, dat in de Vereenigde Staten door zeer velen wordt nagegaan, wat de gevolgen van de totstandkoming van den vrede voor de Amerikaansche industrie zullen zijn. Sommigen zijn van oordeel, dat de Europeesche landen tengevolge van de verwoestingen van den oorlog voorshands genoeg werk aan hun eigen industrieën zullen verschaffen, zoodat deze niet als ernstige concurrenten op de wereldmarkt zullen kunnen optreden. Ook wordt door optimisten aangevoerd, dat niet meer dan 10 of 20 pCt. van de productie in de Vereenigde Staten voor export bestemd is, zoodat de door velen verwachte verhoging van invoerrechten in Europa (speciaal Engeland) de Amerikaansche industrie slechts weinig kan deren. Zij, die de toekomst donkerder inzien, houden vol, dat de invloed van de verlaging der invoerrechten in de Vereenigde Staten zich tot dusverre nog niet heeft kunnen doen gelden, aangezien deze verlaging eerst kort voor den oorlog van kracht werd. Ook wordt gevreesd, dat de miljoenen mannen, die bij beëindiging van den oorlog uit den dienst zullen ontslagen worden, zulk een groot aanbod op de arbeidsmarkt zullen brengen, dat de loonstandaard in Europa eene sterke verlaging zal ondergaan; gelijk bekend, zijn in Amerika de loonen in de industrie tijdens den oorlog niet onbelangrijk verhoogd.

De Federal Trade Commission heeft de kwestie ook overwogen en hare beschouwingen in een rapport neergelegd, waarbij zij tot de conclusie komt, dat de toestand zeer ernstig is. Zij wijst, behalve op het bovenvermelde, ook op de macht, welke de Deutsche industrieelen door hunne nauwere aaneensluiting verwerven. In dat opzicht staat de Amerikaansche nijverheid tengevolge van de bepalingen der Sherman-act vrijwel machteloos. En daarom stelt de Federal Trade Commission dan ook voor, ten behoeve van den uitvoer, de Sherman-act buiten werking te stellen. Weinige jaren geleden had men een dergelijk voorstel van een regeeringslichaam niet durven verwachten.

REGELING VAN DEN VERKOOP VAN LANDBOUWPRODUCTEN IN ROEMENIË.

Evenals in ons land hebben zich ook in Roemenië moeilijkheden voorgedaan bij de distributie van bodemproducten, welke zoowel voor de volksvoeding als voor den export van groot belang zijn. In Roemenië zijn dit in de eerste plaats granen, welker uitvoer langen tijd belemmerd was door de sluiting der Dardanellen en door de transacties der Entente-mogendheden om export naar haar vijanden te voorkomen; na het sluiten van een handelsovereenkomst met Duitschland heeft de uitvoer van granen echter weer een grooten omvang verkregen en is een ingrijpen van de overheid noodig geworden om te voorkomen, dat de export op groote schaal zou leiden tot schaarschte en duurte in het binnenland.

De vorige maand is door de Kamers een wet aangenomen tot regeling van den verkoop van landbouwproducten. De overheid heeft deze regeling blijkbaar niet zelve in handen willen nemen, maar ze

opgedragen aan twee waarschijnlijk half-officieele lichamen, de Centrale Commissie voor den verkoop en den uitvoer van granen en graanproducten en de Centrale Kas der Volksbanken. Vooral aan deze laatste, tezamen met de Volksbanken in de verschillende gemeenten, is een omvangrijke taak opgelegd.

De Volksbanken verleen haar diensten bij den verkoop der producten van die landbouwers, die minder dan 10 ton van elke graansoort voortbrengen. Deze landbouwers kunnen hun product niet zelve verkoopen, zij mogen het zelfs niet buiten hun gemeente vervoeren, alvorens aan de Volksbank opgaaf is gedaan. De Centrale Kas stelt dan in overleg met de Centrale Commissie voor verkoop en uitvoer de hoeveelheden vast, die de landbouwer voor den nieuwen uitzaai en voor het levensonderhoud van zich en zijn gezin onder zich mag houden, onder streng verbod, iets van dit kwantum ter markt te brengen of ook maar buiten zijn gemeente uit te voeren. Volgens voorschrift van de Centrale Commissie stelt de Centrale Kas verder de hoeveelheden vast, die elke landbouwer voor binnenlandsch verbruik (en voor uitvoer mag verkoopen. De Volksbank in zijn gemeente heeft het recht, zijn voor binnenlandsche consumptie bestemd kwantum geheel of gedeeltelijk tegen den maximumprijs over te nemen; maakt zij van dat recht geen gebruik, dan is de landbouwer vrij, zijn product te verkoopen op elke binnenlandsche markt of aan elke andere Volksbank.

De voor uitvoer bestemde hoeveelheid wordt door tusschenkomst der Volksbank ter beschikking gesteld van de Centrale Commissie voor verkoop en uitvoer. Deze bezorgt den verkoop in het buitenland van alle voor uitvoer bestemde partijen en verdeelt de winst onder alle producenten naar verhouding van de door hen geleverde hoeveelheid. Of daarbij ook met de hoedanigheid van het door ieder geleverde graan rekening wordt gehouden blijkt uit den tekst van de wet niet; de uitvoeringsbepalingen, tot welke vaststelling de Minister van Landbouw gemachtigd is, zullen ook deze kwestie wel regelen.

De grootere producenten, die voor iedere graansoort een grooteren oogst dan 10 ton mogen verwachten, handelen rechtstreeks met de Centrale Commissie, zonder tusschenkomst van de Volksbanken. Ook voor deze producenten stelt de Centrale Commissie vast, welke hoeveelheid zij voor binnenlandsche consumptie moeten verkoopen en welke voor uitvoer bestemd is. Den verkoop voor binnenlandsch verbruik mogen deze producenten zelf bewerkstelligen, mits zij van elken verkoop binnen drie dagen aangifte doen bij de Centrale Commissie. Het spreekt vanzelf, dat ook zij aan de vastgestelde maximumprijzen gebonden zijn. Voor den uitvoer hunner producten gelden dezelfde bepalingen als bij de eerste categorie: ook hier wordt de uitvoer en de verkoop in het buitenland geheel bezorgd door de Centrale Commissie en geschiedt de winstverdeling naderhand pondspondsgewijze tusschen de verschillende producenten.

Verkoop van te velde staande gewassen is bij deze wet verboden; alleen met binnenlandsche fabrieken mogen voor de grondstoffen harer industrieën contracten op levering worden afgesloten. De Centrale Commissie controleert wederom den afzet van die fabrieken en gaat ook na, of haar aankopen van grondstoffen de noodzakelijke behoeften niet te boven gaan.

Overtredingen van deze wetsbepalingen worden strafbaar gesteld, terwijl de verkoper tegenover den koper aansprakelijk is voor de schade, die voor dezen uit de overtreding mocht voortvloeien, tenzij deze laatste er mee bekend was, dat de verkoper in strijd met deze wet handelde. Bovendien kan den overtreder het recht op uitvoer van een deel zijner producten worden ontnomen, zoodat zijn geheele oogst voor verkoop in het binnenland wordt bestemd.

DE RIJKSMIDDELEN.

De opbrengst van de Rijksmiddelen, waarvan het gebruikelijke overzicht onder de maandcijfers is opgenomen, blijft bevredigend. Tot dusver werd in 1916 ontvangen *f* 78.052.000, d. i. ruim *f* 17.400.000 meer dan in hetzelfde tijdvak van 1915 en ruim *f* 8.000.000 meer dan in de eerste vijf maanden van 1914, toen de oorlog zijn invloed nog niet deed gelden.

Intusschen is dit resultaat voor verreweg het grootste deel te danken aan wetswijziging, immers aan de invoering van de Rijksinkomstenbelasting. Deze belasting bracht met de gewijzigde vermogensbelasting in 1916 *f* 8.741.000 meer op dan bedrijfs- en vermogensbelasting tezamen gedurende Januari tot en met Mei 1914. Aan den anderen kant moeten voor een juiste vergelijking de opcenten, welke sedert 1 Januari 1915 op den verlaagden suikeraccijns tot het bedrag dier verlaging ten behoeve van het Leeningfonds worden geheven, aan de algemeene middelen over 1916 worden toegevoegd.

Met inachtneming van een en ander vindt men, dat in 1916 *f* 1.698.000 of 2,8 pCt. meer werd ontvangen dan in 1914. Het resultaat wordt belangrijk gunstiger, wanneer men de successiebelasting buiten de vergelijking stelt. Hiervoor bestaan termen met het oog op de buitengewoon groote opbrengst in 1914 en den grilligen loop van dit middel. Het gunstig verschil voor 1916 wordt dan ruim *f* 4.000.000 of 7,89 pCt. Dit percentage stemt zeker tot tevredenheid.

Toch mag niet onvermeld blijven, dat evengenoemd bedrag van *f* 4.000.000 voor niet minder dan *f* 3.300.000 wordt gevormd door de stijging van één middel, t. w. den suikeraccijns. Dat deze stijging voor een goed deel een kunstmatige is, immers samenhangt met de buitengewone omstandigheden, valt wel niet te betwijfelen. Zij kan allermint als een normaal accres worden aangemerkt. Ten deele is zij te beschouwen als een ontvangst bij voorbaat van hetgeen in gewone omstandigheden over langer tijdvak zou ontvangen worden, ten deele als een voorschot, dat later door 's Rijks schatkist zal gerestitueerd moeten worden als de producten, waarin de veraccijnsde suiker is verwerkt, naar het buitenland worden uitgevoerd. Het is niet aan te nemen, dat deze stijging van den opbrengst van den suikeraccijns bestendig zal blijven.

DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN CANADA GEDURENDE DEN OORLOG.

Hoezeer de oorlog op allerlei wijzen het economisch leven in de Vereenigde Staten gunstig, ten deele zelfs buiten verhouding gunstig, beïnvloed heeft, is algemeen bekend. Minder aandacht daarentegen pleegt te worden gewijd aan den nabuur der groote republiek, Canada.

Ook dit land heeft, hoe ware het anders te verwachten, zijn deel aan de oorlogconjunctuur. Een landbouwland in de eerste plaats, heeft Canada in een jaar van buitengewoon overvloedigen oogst terdege geprofiteerd van het feit, dat het Russische graan de wereldmarkt niet kon bereiken. Deze oogst, die tezamen met de recordproductie der U. S. A. in normale omstandigheden wellicht goedkoop had moeten worden verkocht, bracht nu ongekend hooge prijzen op.

De bijzondere grootte van den oogst blijkt wel uit het volgende staatje:

Opbrengst in duizenden bushels:

	Tarwe	Haver	Gerst
1900	47.868	108.015	20.323
1905	106.097	185.261	41.094
1910	145.991	286.782	42.900
1911	216.826	366.764	54.089
1912	199.236	361.733	44.074
1913	231.717	404.669	48.319
1914	161.280	313.078	36.201
1915	376.303	520.103	53.331

Voor het loopende jaar wordt een geringere oogst verwacht, weliswaar niet beneden het normale peil, maar stellig niet van zoo buitengewonen omvang als verleden jaar. Daarnevens moet echter in aanmerking worden genomen, dat, naar „The Statist” mededeelt, einde Maart 1916 van den ouden oogst zich een veel grooter gedeelte dan gewoonlijk nog in handen der boeren bevond. Terwijl dezen op ultimo Maart 1915 nog maar 12½ % van den oogst 1914 onverkocht in bezit hadden, hielden zij op dien datum in 1916 van den tarweoogst 23 %, van den haveroogst 45 % en van den gerstoogst 34 %. De totale tarwevoorraad in de kolonie werd op 31 Maart 1916 getaxeerd op 196 miljoen bushels tegen nog geen 80 miljoen in 1915.

Het is echter geenszins alleen de gunstige toestand van den landbouw, die den bloei van het Dominion heeft veroorzaakt. Weliswaar op veel bescheidener schaal dan de Vereenigde Staten levert niettemin ook Canada thans zijn industrieproducten aan het moederland en diens bondgenooten; voor een niet gering deel zijn ook hier deze artikelen oorlogsbenodigdheden van die landen.

Het volgende staatje illustreert zulks. Het blijkt, dat de export van fabrikaten een veel grootere vermeerdering heeft ondergaan dan die van landbouwproducten of welke andere klasse van goederen ook.

Uitvoer van Canada 1 April—31 Maart, in duizenden dollars.

	1915/16	1914/15	vermeerdering in %
Landbouwproducten	249.661	134.746	78
Boschproducten	51.271	42.650	20
Dierlijke producten	102.882	74.391	38
Visch	22.378	19.687	14
Delfstoffen	66.590	51.741	29
Fabrikaten	242.035	85.539	183

Tengevolge van deze groote uitvoercijfers is de handelsbalans actief geworden. Terwijl de invoer over 1912/13 den uitvoer van dat jaar nog met \$ 292.900.000 overtrof, was in 1915/16 de export \$ 271.500.000 hooger dan de import. De stroom van Europeesch kapitaal naar het Dominion heeft dan ook vrijwel geheel opgehouden te vloeien; integendeel heeft Canada voor een aanzienlijk bedrag fondsen van Engeland teruggekocht en talrijke hypothecaire leeningen afgelost. Het overschot op de betalingsbalans, na aftrek van ong. \$ 182.000.000 rente aan het buitenland te betalen, wordt geschat op circa 100 miljoen dollar, welke mogelijk voor schulddelging zijn vrijgekomen. Intusschen is de Regeering voortgegaan in het buitenland te leenen. Kortom tijd geleden werd \$ 75.000.000, ditmaal in de Vereenigde Staten, opgenomen.

Het spreekt vanzelf, dat ook het bankbedrijf de gevolgen van den gunstigen toestand ondervindt. Ook in Canada het verschijnsel, dat voorschotten in ruime mate worden terugbetaald en omgekeerd de deposito's belangrijk toenemen. De geldmarkt is ruim van midelen voorzien, de rentevoet voor korte credieten is belangrijk gedaald. Canada maakt in dit opzicht geen uitzondering.

De vraag, welken invloed dergelijke verschuivingen in den prijs van het korte crediet op het algemeene renteniveau uitoefenen, is steeds moeilijk te beantwoorden. Zelfs een tijdelijk hooge stand van den koers van effecten, die als belegging het meest begerd en dientengevolge het meest liquide bezit vormen, is op zich zelf geen voldoende aanwijzing, vooral niet wanneer het duidelijk is, dat de lage prijs van het korte crediet in hoofdzaak aan tijdelijke, abnormale omstandigheden te wijten is. De mogelijkheid bestaat dus, dat het landbouwcrediet, vooral wanneer het den vorm van hypotheekcrediet aanneemt, den invloed slechts in geringe mate ondervindt, waarbij intusschen niet vergeten mag worden, dat het mede de landbouwende bevolking is, die haar kapitaalkracht

door de oorlogsconjunctuur belangrijk heeft zien stijgen.

Voor de in de laatste jaren snel in omvang toegenomen belangen van het Nederlandsche kapitaal bij den Canadeeschen landbouw is dit alles niet zonder betekenis. Ook op het bedrijf der hier te lande gevestigde hypotheekbanken kan het zijn invloed, ofschoon in anderen zin, niet missen. Tegenover deze oogenblikkelijke neiging tot daling van den rentevoet in Canada staat toch, dat de rentevoet, waartegen thans nieuw Nederlandsch kapitaal verkregen kan worden, stijgende is. Enkele der hypotheekbanken zijn dan ook in het begin van het jaar er toe overgegaan, profiteerend van den gunstigen wisselkoers, pandbrieven van een hooger rentetype ter markt te brengen dan zij tot nog toe hadden uitgegeven.

EXPLOITATIE VAN KOLENMIJNEN OP SPITSBERGEN.

Spitsbergen belooft de redder uit den nood te worden voor de Scandinavische rijken, die zelf geen kolenmijnen bezitten en daardoor in den oorlog geducht van den kolennood te lijden hebben. In Noorwegen heeft zich al een consortium gevormd, dat de steenkolenvelden aan den Westkant van Spitsbergen in bezit heeft gekregen, en in Zweden is een maatschappij bezig om eveneens in die richting een arbeidsveld te zoeken.

De Noorsche combinatie heeft reeds de hand gelegd op een veld van 450 K.M.² aan de Adventbaai, dat sedert 1910 door een Amerikaansche onderneming wordt geëxploiteerd en 1400 miljoen ton bevat. Bovendien beschikt de combinatie over een veld bij Green Harbour van 270 miljoen ton. Noorwegen zelf verbruikt per jaar pl.m. 3 miljoen ton, de voorraad is dus voor langen tijd voldoende.

De Spitsbergsche kolen zijn volgens deskundigen uitnemend; het eenige bezwaar is, dat de Adventbaai en Green Harbour alleen in den ijsvrijen tijd Juli-October bereikbaar zijn.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Met ingang van 16 dezer is verboden de uitvoer van *staal- en ijzer-afval*, benevens van oud ijzer en oud staal.

Ook is, te beginnen met genoemden datum, verboden de uitvoer van *spinazie, andijvie, postelein, peulen, doperwtten* en *capucijners*.

Het laatste verbod heeft natuurlijk ten doel, hier te lande in voldoende mate de beschikking te houden, tegen matigen prijs, over verschillende groentesoorten. In verband hiermede heeft de minister ook bij beschikking van 15 dezer bepaald, dat de tijdelijke vrije uitvoer van *bloemkool* en *bosjespeen* niet langer zal zijn toegelaten.

Uitvoer van monsterzendingen. Voor zooveel noodig is de aandacht van belanghebbenden gevestigd op het feit, dat de uitvoerverboden ook betrekking hebben op monsterzendingen. Verzending van monsters van artikelen, waarvan de uitvoer verboden is, kan derhalve alleen geschieden, nadat daarvoor vergunning tot uitvoer zal zijn verkregen.

Aardappelen. Besloten is, dat wanneer straks de aanwezige hoeveelheden consumptie-aardappelen groter blijken te zijn dan verbruikt kunnen worden, toch in geen geval consenten tot uitvoer voor die aardappelen zullen worden gegeven.

In verband met de distributie van aardappelen van regeeringswege is door het Ministerie van Landbouw aan alle burgemeesters telegrafisch verzocht, de hoeveelheid aardappelen, niet voor gebruik in de eigen gemeente bestemd, te laten opnemen en niet te laten uit- of doorvoeren, totdat de Directeur van het Centraal Administratiekantoor voor de distributie van levensmiddelen nader bericht heeft gezonden.

Beschikbaarstelling van zeevisch. Blijkens een door den Minister van Landbouw tot de burgemeesters gerichte circulaire zal uiterlijk met ingang van 1 Juli a.s. een nieuwe regeling worden getroffen voor de beschikbaarstelling en de distributie van zeevisch, met inbegrip van Noordzeeharing. Deze visch zal voortaan uitsluitend beschikbaar worden gesteld voor gemeentebesturen, die de visch zelf hebben te distribueeren of onder hun verantwoordelijkheid doen distribueeren onder de verbruikers in hun gemeente tegen kostenden prijs, vermeerderd met het zuivere bedrag der aan den verkoop verbonden onkosten.

Naar dezer dagen officieel is medegedeeld zal binnenkort een verbod tot uitvoer van zeevisch moeten worden tegemoet gezien.

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens).

	Mei 1916	Eerste vijf maanden van 1916	Eerste vijf maanden van 1915
Directe belastingen.			
Grondbelasting	2.591.957	5.896.244	5.397.116
Personeele belasting	1.601.365	2.300.012	2.219.069
Inkomstenbelasting	3.589.679	17.086.332	—
Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten	—	—	6.378.428
Vermogensbelasting	129.383	1.069.597	4.438.480
Mijnen	—	13.514	—
Totaal	7.912.384	26.365.699	18.433.093
Invoerrechten			
Formaatzegel	1.614.669	7.396.529	6.477.572
Formaatzegel	2.386	11.156	10.455
Totaal	1.617.055	7.407.685	6.488.027
Accijnzen.			
Suiker	3.254.708	12.008.342	10.356.868
Wijn	44.616	391.007	483.539
Gedistilleerd	2.116.600	10.636.638	8.368.430
Zout	182.478	918.548	958.066
Bier en azijn	148.570	627.384	588.140
Geslacht	837.630	3.905.401	3.110.348
Totaal	6.584.602	28.487.320	23.865.391
Gouden en zilveren werken			
Essaailoon	51.845	251.971	153.640
Essaailoon	58	216	274
Totaal	51.903	252.187	153.914
Indirecte belastingen.			
Zegelrechten	725.938	3.150.876	2.028.078
Registratierechten	946.750	4.049.698	1.879.802
Hypotheekrechten	112.829	400.386	173.811
Successierechten	1.324.863	6.395.715	6.392.056
Totaal	3.110.380	13.996.675	10.473.748
Domeinen			
Staatsloterij	174.795	948.913	442.613
Staatsloterij	17.160	235.394	247.994
Jacht en visscherij	463	1.827	652
Loodsgelden	68.906	356.715	530.399
Totaal generaal	19.537.649	78.052.414	60.635.831

OPCENTEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Mei 1916	Eerste vijf maanden van 1916	Eerste vijf maanden van 1915
Directe belastingen.			
Grondbelasting	512.718	1.020.919	945.487
Personeele belasting	332.055	514.950	350.544
Inkomstenbelasting	1.209.672	5.705.552	—
Vermogensbelasting	27.256	292.642	—
Accijnzen.			
Suiker	650.942	2.401.668	1.516.133
Wijn	8.923	78.201	12.817
Gedist. (binn.- en buitenl.)	211.660	1.063.664	838.367
Indirecte belastingen.			
Zegelrecht van buitenl. eff.	49.805	221.783	52.362
Registratierechten	92.892	402.686	171.286
Hypotheekrechten	11.226	39.632	15.982
Totaal	3.107.149	11.741.697	3.902.979

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTOS.

	17 Juni 1916	20 Juli 1914
Ned. { Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14	
Bank { Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14	
{ Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14	
Bank of England.. 5 " 8 " '14	3 " 29 Jan. '14	
Deutsche Reichsbk. 5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14	
Banque de France. 5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14	
Oostenr. Hong. Bk. 5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14	
Russische Staatsbk. 6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14	
Nat. Bank v. Denem. 5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14	
Zweedsche Rijksbk. 4 1/2 " 1 Mei '16	4 1/2 " 6 " '14	
Zwitserse Nat. Bk. 4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14	
Bank van Italië.. 5 1/2 " 9 Nov. '14	5 " 9 Mei '14	
Feder. Res. Bk. N.Y. 3-5 " 4 Febr. '15	—	
Javasche Bank.... 3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09	

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
17 Juni '16	—	2 3/4	5 1/8	3 3/4-4 3/8	—	3-1/2
12-17 " '16	1 7/8-2	2 1/2-3	4 1/8-5 1/8	3 3/4-4 3/8	—	2 3/4-3 1/2
5-10 " '16	2-1/2	2-1/2	4 9/16	4 3/4-4 3/8	—	2 1/2-3 1/2
29 M.-3 J. '16	1 3/4-2 1/4	2-1/4	4 9/16	4-5/8	—	2 1/2-3
14-19 J. '15	2 7/8	3 1/2-3 3/4	2 7/8-3 1/8	—	—	1 7/8-2
15-20 J. '14	2 7/8-3 1/8	3-3/4	2 3/8-3/8	2 3/8-3 1/4	2 3/4	1 1/2-2
20-24 Jul. '14	3 1/8-3 1/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

¹⁾ Noteeringen van de Ver. v. d. Effectenhandel en de Prolongatievereeniging door elkander.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, de laagste en hoogste der week en de Zaterdagse noteeringen zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
12 Juni 1916 ..	—	—	—	—
13 " 1916 ..	11.42	44.20	40.55	2.39 1/4
14 " 1916 ..	11.45	44.22 1/2	40.70	2.39 3/4
15 " 1916 ..	11.46	44.30	40.75	2.40
16 " 1916 ..	11.46 3/4	44.32 1/2	40.75	2.40
17 " 1916 ..	11.47 1/4	44.30	40.77 1/2	2.40 1/4
Laagste der week	11.41	44.15	40.47 1/2	2.38 3/4
Hoogste " "	11.47 1/2	44.32 1/2	40.77 1/2	2.40 3/8
9 Juni 1916 ..	11.41 1/2	44.20	40.55	2.39
3 " 1916 ..	11.47 1/2	44.45	40.75	2.40 3/4
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Wenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
17 Juni 1916	45.77 1/2	30.85	71.35	71.45	98-1/2
Laagste d. w.	45.55	30.65	71.—	71.10	—
Hoogste " "	45.80	30.87 1/2	71.85	71.90	—
9 Juni 1916	45.52 1/2	30.75	71.85	71.85	98-1/2
3 " 1916	45.80	31.10	71.95	72.10	98-1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De wisselmarkt was na de feestdagen zeer stil. De koers op Londen was vast en steeg van 11.41 tot 11.47 1/2. Parijs, New York en Zwitserland in aansluiting daarmede eveneens

hooger. Skandinavië zeer onregelmatig bijna zonder handel en ten slotte tot ongeveer onveranderde koersen. Duitschland en Oostenrijk iets beter door de gewone vraag van de medio-betalingen, overigens eerder aangeboden en steeds beïdend onder Berlijnsche pariteit.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
17 Juni 1916 ..	4.76.50	5.91 ³ / ₈	75 ³ / ₄	41 ⁵ / ₈
Laagste d. week..	4.76.40	5.91 ³ / ₈	75 ³ / ₄	41 ⁵ / ₈
Hoogste „ „ ..	4.76.65	5.92	76 ¹ / ₄	41 ³ / ₄
10 Juni 1916 ..	4.76.35	5.91 ³ / ₄	76	41 ⁵ / ₈
3 „ 1916 ..	4.76.50	5.91 ¹ / ₂	77	41 ⁷ / ₁₆
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 ¹ / ₄	95 ¹ / ₄	40 ³ / ₁₆

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	2 Juni 1916	9 Juni 1916	Week 10-16 Juni		16 Juni 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	30.27	30.55	30.43	30.55	30.50
Madrid	Peset. p. £	23.78	23.45	23.40	23.76	23.40
Lissabon	d. p. escudo	34 ⁵ / ₈	34 ⁵ / ₈	34 ⁵ / ₈	34 ⁵ / ₈	34 ⁵ / ₈
Petrograd ..	R. p. £	156 ¹ / ₂	156	155 ¹ / ₂	156	155 ¹ / ₂
Alexandrië..	Piast. p. £	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 ³ / ₈	1/4 ³ / ₈	1/4 ³ / ₈	1/4 ³ / ₈	1/4 ³ / ₈
Singapore ..	id. p. \$	2/4 ³ / ₈	2/4 ³ / ₈	2/4 ³ / ₈	2/4 ³ / ₈	2/4 ³ / ₈
Yokohama ..	id. p. yen	2/1 ³ / ₁₆	2/1 ³ / ₈	2/1 ³ / ₈	2/1 ³ / ₈	2/1 ³ / ₈
Hongkong ..	id. p. \$	2/1 ³ / ₈	2/0 ⁷ / ₈	2/0 ¹ / ₂	2/0 ⁷ / ₈	2/0 ¹ / ₂
Shanghai ..	id. p. tael	2/11 ³ / ₄	2/10 ⁷ / ₈	2/9 ¹ / ₂	2/10 ³ / ₄	2/10 ¹ / ₄
Montreal....	\$ per £	4.77 ¹ / ₂	4.77 ³ / ₄	4.77 ³ / ₄	4.78	4.77 ³ / ₄
B. Aires 90 d.	d.p.gd.pes.	48 ³ / ₁₆	48 ³ / ₁₆	48 ³ / ₁₆	49	49
Valparaiso „	d.p.pap.p.	8 ² / ₁₆	8 ² / ₁₆	8 ² / ₁₆	9	9
Montevideo „	d.p.peso	53 ⁵ / ₁₆	53 ⁵ / ₁₆	53 ⁵ / ₁₆	53 ⁵ / ₁₆	53 ⁵ / ₁₆
R.d.Janeiro „	d.p.milr.	12 ⁷ / ₁₆	12 ⁷ / ₈	12 ¹¹ / ₁₆	12 ⁷ / ₁₆	12 ⁷ / ₈

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 8-15 Juni 1916.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.
Baren	Continent
Sovereigns	Koloniën
Vreemde munt	U. S. A.
Koloniën	Zuid-Amerika
Diversen	Baren en diversen....
Per saldo uitgevloed ..	Per saldo ingevloed ..
804	804

ZILVER.

Het begin der week bracht een tijdelijke verbetering van den zilverprijs tengevolge van contramindekking en na een notering van 30¹/₄ aan het slot der vorige week werd op den tweeden Pinksterdag de 31 weer bereikt. Hernieuwd aanbod, zoowel van Indische als van Chinese zijde, deed de notering weer spoedig inzakken: na 30¹/₂ op Dinsdag was de notering Woensdag 30¹/₈ en Donderdag 30¹/₁₆. Tegen het eind der week verminderde het aanbod eenigermate en kon de notering zich weer tot 30¹/₂ herstellen.

Het schijnt, dat de muntorders van het Vasteland sterk zijn verminderd; de Britsche en ook de Indische Munt zijn nog steeds op groote schaal koopers. Belangrijke hoeveelheden „sycee” worden van China naar Indië verscheept, terwijl Indië zilver in baren naar Londen verzendt.

Notering te Londen. te New York.

17 Juni 1916.....	30 ¹ / ₂	63 ⁷ / ₈
10 „ 1916.....	30 ¹ / ₄	63 ¹ / ₄
19 Juni 1915.....	23 ³ / ₈	49 ⁵ / ₈
20 Juni 1914.....	25 ¹³ / ₁₆	56 ¹ / ₈
20 Juli 1914.....	24 ¹³ / ₁₆	54 ¹ / ₈

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 17 JUNI 1916.

Activa.

Binnenl. Wis. sels, Prom. enz. in disc.	H.-bk. f 24.744.393,59 ¹ / ₂	B.-bk. „ 428.174,96	Ag.sch. „ 14.983.736,36 ¹ / ₂	f 40.156.304,92
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. ..	Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „	Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	„ 8.145.236,—
	H.-bk. f 27.845.765,26	B.-bk. „ 3.885.412,53	Ag.sch. „ 42.789.646,88	f 74.520.824,67
Op Effecten	„ f 71.419.524,67	Op Goederen en Spec. „	Voorschotten a. h. Rijk.....	„ 74.520.824,67
	„ 3.101.300,—	Munten Muntmateriaal	Munt, Goud	„ 13.270.452,66 ¹ / ₂
	Muntmat. Goud.....	Munt, Zilver, enz. „	Muntmat. Zilver ..	„ 556.229.537,24 ¹ / ₂
	„ 478.165.496,06	Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. „	„ 8.978.903,37 ¹ / ₂
	f 548.614.301,06	id. van 1/8 v. h. kapit. „	Geb. en Meub. der Bank	„ 1.400.000,—
	„ 7.615.236,18 ¹ / ₂	Diverse rekeningen		„ 47.870.443,73
	„ —			f 750.571.702,60 ¹ / ₂

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	„ 5.155.090,93 ¹ / ₂
Bankbiljetten in omloop.....	„ 639.001.490,—
Bankassignatiën in omloop.....	„ 2.592.727,68
Rekening-Courant saldo's:	
Van het Rijk.....	f —
Van anderen.....	„ 82.209.753,25 ¹ / ₂
Diverse rekeningen	„ 1.612.640,73 ¹ / ₂
	f 750.571.702,60 ¹ / ₂

Beschikbaar metaalsaldo.....	f 410.637.698,98
Op de basis van 1/8 metaaldekking.....	„ 265.876.904,79 ¹ / ₂
Minder bedragen aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is ..	„ 2.053.188.495,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	322.366,41 ¹ / ₂	
Buitenlandsche wissels....	1.324.730,—	
Beleeningen	2.663.022,37 ¹ / ₂	
Goud	2.290.895,16	
Zilver	900.060,36	
Bankbiljetten.....		3.003.470,—
Part. Rek.-Crt. saldo's ..	10.399.375,68	

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	10 Juni 1916	17 Juni 1916
Aan schatkistpromessen..	f 81.590.000,—	f 82.590.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 19.400.000,—	„ 20.400.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 67.126.000,—	„ 67.126.000,—
Aan zilverbons	„ 12.977.394,—	„ 13.601.585,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
17 Juni 1916	548.614	7.615	639.001	84.802
10 „ 1916	546.323	6.715	642.005	74.904
3 „ 1916	542.893	5.947	645.484	64.648
27 Mei 1916	540.030	4.486	636.983	57.970
20 „ 1916	538.286	2.304	635.156	54.470
13 „ 1916*	535.804	1.925	644.037	46.453
6 „ 1916*	532.877	1.797	664.373	98.044 ¹⁾
29 April 1916	529.896	1.873	681.864	76.688
22 „ 1916	528.602	1.541	651.675	92.819
15 „ 1916	523.023	1.727	654.425	86.346
8 „ 1916	520.251	1.940	656.732	76.671
1 „ 1916	517.104	3.768	647.174	84.056
25 Maart 1916	510.546	4.659	588.443	108.222
19 Juni 1915	331.914	2.568	482.503	55.920
20 Juni 1914	160.626	9.245	303.783	8.594
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek.-Crt. saldo van het Rijk f 34.492.000,—.

Data	Disconto's		Belee- ningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
17 Juni 1916	40.156	20.400	74.521	410.638	77
10 „ 1916	39.834	19.400	71.858	408.830	77
3 „ 1916	31.992	11.300	72.186	405.991	77
27 Mei 1916	27.694	6.300	69.185	404.748	78
20 „ 1916	29.644	7.300	70.584	401.893	78
13 „ 1916*	30.859	8.000	78.817	398.116	77
6 „ 1916*	101.267	79.000	90.295	381.418	70
29 April 1916	100.679	79.000	79.128	379.285	70
22 „ 1916	94.275	73.000	74.023	380.477	71
15 „ 1916	95.662	74.000	74.018	375.835	71
8 „ 1916	90.536	68.000	73.831	374.300	71
1 „ 1916	92.801	71.000	72.458	373.931	71
25 Maart 1916	72.541	52.000	68.700	375.178	74
19 Juni 1915	74.229	31.500	124.704	226.347	62
20 Juni 1914	65.396	12.500	58.067	44.754 ¹⁾	54
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

^{*)} De $4\frac{1}{2}$ % Staatsleening 1916 werd van 1 tot 8 Mei nagenoeg volgestort.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
22 Apr. 1916	48.221	33.335	143.034	28.121
15 „ 1916	49.343	33.399	143.021	28.416
8 „ 1916	44.048	34.252	141.790	31.134
1 „ 1916	47.028	34.073	144.987	29.407
24 Apr. 1915	27.921	29.602	108.989	17.119
25 Apr. 1914	24.191	29.127	108.952	11.033
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
22 Apr. 1916	6.288	16.719	41.818	29.505	47.325	48
15 „ 1916	6.330	17.233	41.327	28.858	48.455	48
8 „ 1916	6.353	17.151	47.831	27.902	43.715	45
1 „ 1916	6.327	17.074	47.895	26.458	46.222	46
24 Apr. 1915	5.411	6.254	54.458	6.503	32.301	46
25 Apr. 1914	5.459	11.344	42.555	2.304	5.377 ²⁾	44
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeisb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
6 Mei 1916	790	967	797	924	826
29 April 1916	919	956	769	917	653
22 „ 1916	900	906	746	916	624
15 „ 1916	981	923	803	919	590
8 Mei 1915	1.356	1.080	1.422	846	613
9 Mei 1914	666	1.140	408	719	311
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 14 JUNI 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 78.438.430	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion „ 59.988.430
£ 78.438.430	£ 78.438.430

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 42.187.454
Rest „ 3.174.701	Other securities „ 70.702.587
Public deposits „ 52.264.229	Notes „ 43.083.075
Other deposits „ 87.541.321	Gold and silver coin „ 1.589.270
Seven-day and other bills.. „ 29.135	
£ 157.562.386	£ 157.562.386

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
14 Juni 1916	61.578	35.355	120.551	28.500	84.720
7 „ 1916	61.570	35.484	119.887	28.500	85.680
31 Mei 1916	60.215	35.389	118.550	28.500	83.775
24 „ 1916	60.032	34.743	117.526	28.500	83.775
16 Juni 1915	56.530	32.947	45.642	28.500	9.586
17 Juni 1914	38.682	28.418
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re- serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
14 Juni 1916	42.187	70.703	52.264	87.541	44.672	31 $\frac{1}{2}$
7 „ 1916	42.187	63.602	50.301	82.286	44.536	33 $\frac{1}{2}$
31 Mei 1916	38.187	72.653	53.534	82.858	43.276	31 $\frac{3}{4}$
24 „ 1916	33.187	76.445	54.251	81.405	43.739	32 $\frac{1}{4}$
16 Juni 1915	51.043	139.489	113.042	101.759	42.033	19 $\frac{1}{2}$
17 Juni 1914	11.047	37.462	17.637	41.869	28.714	48 $\frac{1}{4}$
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{3}{8}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 15 JUNI 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk.	2.501.005.000
davon Goldbestand	"	2.464.934.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine	"	281.831.000
Noten anderer Banken	"	13.570.000
Wechsel	"	5.783.846.000
Lombardforderungen	"	12.307.000
Effekten	"	41.001.000
Sonstige Aktiva	"	371.663.000
Grundkapital	"	180.000.000
Reservefonds	"	85.471.000
Notenumlauf	"	6.636.519.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	"	1.828.551.000
Sonstige Passiva	"	274.682.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage ¹⁾
15 Juni 1916	2.501.005	2.464.934	281.831	6.636.519	42,5
7 " 1916	2.499.900	2.464.602	406.264	6.697.034	43,
31 Mei 1916	2.499.663	2.464.403	553.073	6.737.650	45,
23 " 1916	2.503.032	2.463.392	527.547	6.443.316	47,
15 Juni 1915	2.433.468	2.382.215	263.669	5.244.018	51,
15 Juni 1914	1.687.635	1.356.205	66.938	1.834.404	96,
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.395	93,

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
15 Juni 1916	5.783.846	1.828.551	1.542.000	238.700
7 " 1916	5.637.840	1.756.625	1.640.200	364.600
31 Mei 1916	5.493.650	1.728.412	1.780.200	512.000
23 " 1916	5.266.386	1.775.453	1.716.700	493.100
15 Juni 1915	4.294.119	1.508.015	968.000	227.000
15 Juni 1914	782.404	979.974
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitgestelde wissels
15 Juni 1916	4.750.509	348.782	620.300	392.233	1.488.585
8 " 1916	4.745.245	350.032	688.180	399.165	1.495.226
2 " 1916	4.739.234	352.336	701.340	442.148	1.513.782
25 Mei 1916	4.731.513	352.436	758.970	421.811	1.532.093
17 Juni 1915	3.921.220	373.979	780.166	257.452	2.304.170
18 Juni 1914	3.875.310	641.600	—	1.599.420
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	—	1.541.080

Data	Belcening	* Buitgew. voorsch. afd. Staat	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
15 Juni 1916	1.219.307	7.800.000	15.746.680	2.048.342	53.561
8 " 1916	1.206.600	7.700.000	15.665.235	2.096.454	42.213
2 " 1916	1.203.646	7.600.000	15.531.129	2.105.963	54.716
25 Mei 1916	1.211.840	7.500.000	15.434.971	2.109.144	105.706
17 Juni 1915	626.093	5.900.000	12.043.646	2.215.647	131.951
18 Juni 1914	753.280	5.917.360	944.570	203.990
23 Juli 1914	769.400	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed in het buitenland	Zilver en pasmunt	Schatkistbiljetten	Circulatie
6 Juni 1916..	1.540	1.409	68	3.637	6.340
29 Mei 1916..	1.541	1.409	66	3.520	6.286
21 " 1916..	1.630	1.315	62	3.572	6.261
14 " 1916..	1.631	1.224	62	3.647	6.213
5 Juni 1915..	1.574	138	56	1.583	3.452
5 Juni 1914..	1.591	193	73	1.648
21 Juli 1914..	1.601	144	74	1.634

Data n. st.	Wissels	Voor-schotten op Effecten	Andere voor-schotten	Rek. Courant Particulieren	Rek. Courant Staat
6 Juni 1916..	342	679	157	1.101	204
29 Mei 1916..	340	695	165	1.124	202
21 " 1916..	340	704	171	1.041	262
14 " 1916..	346	641	174	1.042	224
5 Juni 1915..	408	590	218	1.155	441
5 Juni 1914..	363	94	261	606	436
21 Juli 1914..	393	121	243	596	503

V. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. saldi.
8 Juni 1916	247.902	66.228	480.000	60.062	701.763	147.819
30 Mei 1916	253.629	65.371	480.000	61.114	699.996	147.366
23 " 1916	246.603	61.366	480.000	61.910	700.075	148.207
18 " 1916	248.627	63.045	480.000	63.285	694.348	155.905
10 Juni 1915	78.527	12.123	280.000	29.592	293.359	106.824

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage ¹⁾
19 Mei '16	326.608	17.697	71.995	503.497	9.754	66
12 " '16	312.174	7.927	69.203	465.963	10.153	68
5 " '16	306.597	10.259	67.947	460.357	10.267	68
28 Apr. '16	311.182	12.011	69.033	453.671	10.520	70
21 Mei '15	243.376	36.832	34.626	295.038	10.859	81

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beteelningen en disconto's
	Eigen Besit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
17 Juni 1916..	423.080	159.020	60.190	3.324.700
10 „ 1916..	406.690	160.130	60.480	3.371.680
3 „ 1916..	412.740	163.330	61.070	3.400.030
27 Mei 1916..	422.450	162.220	61.810	3.396.590
19 Juni 1915..	454.660	126.390	31.640	2.473.580
20 Juni 1914..	502.880 ¹⁾	—	1)	2.126.200
25 Juli 1914..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadelijk opdraagbaar	Op termijn	
17 Juni 1916..	31.560	3.271.430	177.450	80.010
10 „ 1916..	31.520	3.308.940	172.730	58.450
3 „ 1916..	31.550	3.357.500	163.350	59.940
27 Mei 1916..	31.540	3.365.740	161.200	67.730
19 Juni 1915..	37.940	2.405.500	138.190	196.500
20 Juni 1914..	41.160	2.046.390 ¹⁾	1)	38.840
25 Juli 1914..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

¹⁾ Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 17 Juni 1916.

De scherp opwaartsche beweging, die in de voorafgaande weken de markt voor *Staatsfondsen* heeft doorgemaakt, is plotseling tot staan gekomen en heeft voor een onzekere, weifelende beurshouding plaats gemaakt. Hoe kon dit ook anders, nu door de gebeurtenissen van de laatste dagen de vredesvooruitzichten meer en meer op den achtergrond geraken? De Russische legermachten, reeds eenige malen door de tegenpartij voor dood verklaard, schieten met kracht naar voren, terwijl Italië, dat om politieke redenen met kracht van wapenen vermeersteren wilde hetgeen het zonder oorlog had kunnen verkrijgen, zich dermate in zijn verwachtingen ziet teleurgesteld, dat bereids een kabinetscrisis hiervan het gevolg was. Door een en ander is het latente stadium van den strijd, dat den tijd rijp scheen te maken voor onderhandelingen, verbroken en werpen de vijanden zich met nieuwe woede op elkaar, daarbij de vredesgedachte geheel onder den voet loopend. Op de staatsfondsenmarkt heeft dit herleven van den strijd zeer verkoelend gewerkt, zoodat, op een enkele uitzondering na, noch de Russische overwinningberichten aan de Oostenrijksche grenzen, noch het succes van de Oostenrijksche wapenen op Italiaanschen bodem, het koerspeil der betrokken fondsen ten goede is gekomen. Ook het bericht, dat Rusland verder financieel door Amerikaansche bankiers gesteund zal worden, liet de waarden van het Czarenrijk ongevoelig. Aziatische fondsen (Turken en Chineezers) werden op afbrokkelende koersen afgedaan, terwijl Zuid-Amerikanen wel vrij vast waren, inzonderheid obligatiën Venezuela, Chili en Brazilië, doch nagenoeg niet verhandeld werden.

Nederlandsche staatsfondsen waren evenzeer verwaarloosd en gaven, hoewel de geldmarkt betrekkelijk ruim blijft, slechts matige koersverschillen te zien.

	10 Juni	15 Juni	17 Juni	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld	101 ^{15/16}	102 ^{1/16}	102 ^{1/16}	+ 1/8
3 1/2 % dito	84	83 ^{7/8}	83 ^{7/8}	— 1/8
3 % dito	74 ^{3/4}	74 ^{1/8}	73 ^{3/4}	— 1
5 % Oost-Indië	100 ^{1/8}	100 ^{11/16}	101	+ 7/8
5 % Bulgarije 1904	69	72	72	+ 3
4 1/2 % Oostenrijk 1913 ..	48	56	56	+ 8
4 % Oostenr. Kronenrente	48 ^{3/4}	45 ^{3/4}	46 ^{3/4}	— 2
3 % Oostenr. Lokaalspoorweg Mij. Prior	40	43 ^{1/4}	43 ^{1/4}	+ 3 1/4
4 1/2 % Iwang. Dombrowa	64 ^{3/4}	62	63	— 1 1/4

	10 Juni	15 Juni	17 Juni	Rijzing of daling
4 % Rusland Nicolaï....	63	62 ^{7/8}	62 ^{15/16}	— 1/16
4 % Rusland Gecons. 1880	59 ^{15/16}	59	58 ^{1/4}	— 1 ^{11/16}
4 % Rusland Zuidwest ..	59 ^{7/16}	58 ^{1/16}	57 ^{3/4}	— 1 ^{11/16}
4 % Rusland bij Hope & Co.	66 ^{1/2}	67	65 ^{1/16}	— 1 ^{7/16}
3 % Rusl. Goudleen. 1889	42	45 ^{7/8}	45	+ 3
4 % Servië 1895	44 ^{3/4}	45 ^{1/2}	47 ^{1/4}	+ 3 1/2
4 % Bagdad Spw. 2e Serie	54 ^{1/2}	52 ^{3/4}	52 ^{1/4}	— 2 1/4
4 % Japan 1899.....	69 ^{1/4}	69 ^{1/4}	67 ^{1/8}	— 2 1/8

De meeste belangstelling trok andermaal de *locale* markt, (doch bijzonder levendig waren de omzettingen hier evenmin. Het schijnt, dat de kamerdebatten nopens de voedselvoorziening, alsmede de wanordelijkheden, die in verband met de schaarschte van levensmiddelen hier en daar plaats vonden, de aandacht van de beurs sterk hebben afgeleid. Aandrag tot verkoopen bestond echter allerminst, zoodat wederom vaak geringe vraag groote voordeelige koersverschillen te voorschijn riep.

Sterk kwam deze omstandigheid vooral tot uiting in de afdeling voor *scheepvaartfondsen*, waar Nievelt Goudriaans met een paar groote sprongen van 730 naar 865 pCt. liepen.

Naast deze rijzing van 135 pCt. stonden nog andere zeer belangrijke koersverbeteringen; zoo behaalden Holland-Amerika-Lijn een avance van 27 pCt.; Hilligersberg van 32 pCt.; Oostzee van 19 1/2 pCt. enz. Het langzaam wegdoezelend uitzicht op vrede voorspelt namelijk voor de scheepvaartmaatschappijen een nieuw schitterend exploitatiejaar, temeer nu van een vermindering der abnormaal hooge vrachtprijzen door het nog steeds nijpend gebrek aan scheepsruimte nog in een verre toekomst geen sprake kan zijn.

In de afdeling van *bankfondsen* waren de koersbewegingen in de afgelopen week van weinig belang.

In *nijverheidsfondsen* hadden daarentegen weder enkele scherpe fluctuaties plaats. Zoo staat tegenover een rijzing van 30 pCt. in aandelen Philips' Gloeilampen en een verbetering van 14 pCt. in Insulide Oliefabrieken, een daling van 15 pCt. in Centrale Guano's.

Cultuurfondsen worden nog steeds gunstig beïnvloed door den stroom van jaarverslagen, die, dank zij den hoogen suikerprijzen, schier zonder uitzondering met goede eindresultaten voor den dag komen.

Hetzelfde motief geldt voor de gunstige houding van *rubberfondsen*, die, ondanks de onzekere prijsfluctuaties voor het buigzaam product een bijzonder willige houding aan den dag blijven leggen. In dit geval werkten naast hogere prijzen ook grootere producties tot den goeden einduitslag mede, zoodat het resultaat dubbel bevredigend werd. De in de afgelopen week voorgestelde dividenden van rubbermaatschappijen zijn dan ook in vergelijking met het vorige jaar schier zonder uitzondering gunstig.

	1915	1914
Deli Batavia	8 pCt.	—
Java Caoutchouc	7 1/2 „	—
Sumatra Rubber	6 „	—

Zelfs voor ondernemingen, door welke geen dividend zal worden uitgekeerd (Malabarrubber e.a.) had toch een gunmerklijke koersverbetering plaats, wijl door de reservering van de gemaakte winsten de financieele positie zooveel krachtiger wordt. Kali Telepak stegen 34 pCt.; Këndeng Lemboe 40 pCt., enz.

In de *petroleumafdeeling* was de handel minder opgewekt. De hoofdsorten Koninklijke en Geconsolideerde sluiten na eenige geringe koersschommelingen ongeveer op het vorig koerspeil. Meer belangstelling vonden enkele Rumeensche soorten: Orions, Internationale Rumeensche en Steaua Romana, die van een vaste houding blijk gaven op geruchten, dat de onlangs door den Rumeenschen minister vastgestelde maximumprijzen voor olieproducten, wegens het daartegen aangeteekend protest herzien zullen worden.

Tabaksfondsen waren over het algemeen zeer gunstig gedisponeerd, daar de taxaties voor en de uitslagen van de jongste tabaksveilingen wederom alle reden tot tevredenheid gaven. Bijzonder gezocht op 31 pCt. hooger koerspeil waren Arendsburg Tabak, terwijl voorts ook voor diverse Delisoorten goede vraag bestond.

Het mooie winstcijfer der H. IJ. S. M.: f 1.124.983 (v. j. f 675.000) heeft het betrokken fonds een koersrijzing gebracht van 87 1/4 tot 92 1/4 pCt.

	10 Juni	15 Juni	17 Juni	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	171	171	174	+ 3
Amst. Liquidatiekas	138	138	135	— 3
Koloniale Bank	144	143 ^{3/4}	143	— 1
Ned. Handel-Mij. resc.	174 ^{15/16}	165 ^{3/4} *	168	— 1 ^{15/16}

	10 Juni	15 Juni	17 Juni	Rijzing of daling.
Rotterdamsche Bankverein.	130 1/2	131 1/4	131 1/2	+ 1
North Western & Pac. H. Bank	111	115 1/4	121	+ 10
Alg. Ned.-Ind. Electr. Mij. . .	125	127 7/8	128 9/10	+ 3 9/10
Centrale Guano Fabrieken . .	319	314	304	- 15
Van Deventer's Glasfabriek.	118	120	123	+ 5
Insulinde Oliefabrieken . . .	189	200	203	+ 14
Philips' Gloeilampen	395	425	425	+ 30
Wester Suikerraffinaderij . .	183	181	182 1/4	- 2 1/4
Bodjong Suikerfabrieken . .	112 1/2	115	115	+ 2 1/2
Handelsverein. Amsterdäm.	355	358 1/2	360 1/2	+ 5 1/2
Insulinde Cultuur	128 3/4	135	135	+ 6 1/4
Javasche Cultuur	335	358 1/2	348 1/2	+ 13 1/2
Ngredjo Cultuur-Mij.	144 3/4	179	179	+ 34 1/4
Pengadjaran Cultuur-Mij. . .	179 7/8	170	169 3/4	- 10 1/8
Oost-Borneo-Mij.	30 7/8	35 1/2	36 7/8	+ 6
Paleleh	19 11/16	17 1/2	17 7/8	- 1 9/16
Redjang Lebong	187	180	166	- 21 1/2
Geconsolideerde	240 1/2	237 3/8	239	- 1 1/2
Koninklijke	522 1/2	522	522	- 1/2
Orion	76 1/2	81 1/2	85 7/8	+ 9 3/8
Steaua Romana	142 3/8	143 3/8	143 3/8	+ 3/8
Deli Batavia Rubber	151 3/4	156 1/2	155 3/4	+ 4
Java Caoutchouc	152 1/4	160	166	+ 13 3/4
Kali Telepak	157	170	191	+ 34
Kendeng Lemboe	225	244	265	+ 40
Malabar Rubber	68	80	76 1/2	+ 8 1/2
Rotterdam Tapanoeli	165	162 1/2	164 1/2	- 1/2
Serbadjadi	326	315*	317	+ 11
Holland-Amerika-Lijn	361 1/2	368	388 1/2	+ 27
Kon. Holl Lloyd	177	171 1/2	177	- 5 1/2
Kon. Ned. Stoomboot	193 1/4	194 1/2	196 1/8	+ 2 7/8
Nievelt Goudriaan	730	770 1/2	865	+ 135
Stoomboot-Mij. Hilligersberg	358	368	390	+ 32
Stoomv.-Mij. Oostzee	317	327	336 1/2	+ 19 1/2
Amsterdam-Serdang	129	134 1/2	132	+ 3
Arendsburg Tabak-Mij.	619	649	650	+ 31
Besoeki	152	149 3/4	147	- 5
Deli-Batavia	479	484 1/2	480	+ 1
Deli-Mij.	527 1/2	537 1/2	533 3/8	+ 6 1/8
Deli-Mij., cert.	526	542	535	+ 9
Rotterdam-Deli	249 3/4	246	245 3/8	- 4 3/8
Serdang Tabak	110	106	106	- 4
„Gouda” Kaashandel	145	161	161	+ 16
Ned. Panopticum	37 1/2	34	34	- 3 1/2
Bosch-Helmond Stoomtramw.	18 3/8	22	22	+ 3 3/8
Madoera pref.	69 3/4	70 1/4*	77	+ 10 1/4

* ex.-dividend.

De berichten uit de Unie zijn nog steeds niet bij machte, wegens hun tegenstrijdig karakter, de belangstelling hier ter beurze voor *Amerikaansche fondsen* te doen herleven. Zoo verluidd wel, dat de export van munitiebehoeftigheden fabelachtige proporties heeft aangenomen, terwijl ook het cijfer van de onuitgevoerde orders der Steel Corporation hoogst bevredigend blijft (over Mei 9.938.000 ton; vorig jaar 4.264.354; vorige maand 9.830.000), doch tegenover deze gunstige gegevens, ten deele reeds in het koerspeil tot uitdrukking gekomen, staan eenige tegenwerkende factoren.

Zoo kan de uitbreiding van de sfeer van werkzaamheid der Steel Corporation naar het buitenland, hoe nuttig misschien ook voor de toekomst, aanvankelijk, door groote kapitaalvastlegging, de uitkeering van extra-dividenden in den weg staan. Voorts vormen de minder gunstige oogstberichten een factor van gewicht voor de z.g. graanspoorwegen, hoezeer ook deze thans door munitie- en ander vervoer naar de havens hun handen vol hebben. Temeer drukte deze omstandigheid op het koerspeil, omdat spoorwegbesturen en arbeiders in zake den door laatstgenoemden verlangden 8-urigen arbeidsdag, die, zooals bekend, de facto met een groote salarisverhoging gelijk staat, plotseling scherp tegenover elkaar zijn komen te staan, zoodat een staking niet uitgesloten schijnt. De spoorwegbeambten hebben, van hun standpunt gezien, voorzekeer het goede moment weten te kiezen om de zaak op de spits te drijven, daar door het wegtrekken van arbeiders van alle nationaliteiten naar het moederland, om daar hun dienstplicht te vervullen, het gebrek aan handarbeiders in de Unie zeer groot is, zoodat eventuele stakers moeilijk te vervangen zijn.

Ten overvloede begint het geldvraagstuk in de Unie meer en meer de aandacht te vragen, daar de vermindering van de reserves bij de Nationale banken met een rijzing der beleeningsrente gepaard blijft gaan, die, nu Frankrijk, Rusland, China en de Zuid-Amerikaansche republieken, — zonder nog van het binnenland te gewagen, — bij Uncle

Sam om kredieten aankloppen, in de toekomst wellicht eer zal toenemen dan verminderen.

Ten onzent bestond alleen eenige belangstelling voor Marineseorten, ofschoon niet op hoogere koersen, terwijl Steelshares, aanvankelijk verwaarloosd, later eenige vraag ontmoetten. Maxwells werden hooger gezocht wegens den op handen zijnden verderen terugkoop van restantbewijzen. Van spoorwegfondsen werden alleen Denvers en Erie's op noemenswaardige schaal gezocht. De overige soorten volgden zonder omzetten van beteekenis, het voorbeeld van Wallstreet.

	10 Juni	15 Juni	17 Juni	Rijzing of daling.
American Beet Sugar	75	87 1/2	86 1/2	+ 11 1/2
American Can	54 1/4	55 7/8	55 1/4	+ 1
American Car & Foundry	59	59 7/8	60 1/10	+ 1 1/10
Americ. Hide & Leather	47	47	46 1/2	- 1/2
Americ. Smelting & Ref.	91 3/4	92	92 7/8	+ 1 1/8
Cities Service	262	261	264	+ 2
Marconi Wireless Telegr.	78	75	74 1/2	- 3 1/2
Studebaker Corp.	138 1/4	137	137 1/2	- 3/4
United States Steel	79 3/10	80 5/10	79 7/8	+ 1 1/10
Central Pacific	85 1/8	83 1/2	84 1/2	- 5/8
Denver	13 3/10	14 3/4	14 1/4	+ 7/10
Erie	37 1/2	37	36 3/8	- 7/8
Louisville & Nashville	117	117	123 1/4	+ 6 1/4
Missouri Kansas & Texas	5 15/10	6 3/10	6 15/10	+ 1
Missouri Pacific 6 3/4				
goud notes	83	88	88 3/4	+ 5 3/4
Southern Pacific	96 1/2	97 7/8	97 11/10	+ 1 3/10
Southern Railway	22 1/4	22 1/4	21 5/8	- 5/8
Canadian Pacific	186 1/4	185	185	- 1 1/4
Int. Merc. Mar. Common	23 3/10	22 3/4	23 1/10	- 1/2
Intern. Merc. Mar. pref.	92 3/8	92 3/10	92	- 5/8

Te Berlijn is de beurshandel aanmerkelijk ingekrompen. Het viel te voorzien, dat alleen reeds de aangekondigde besprekingen om den beurshandel te beperken, tot een zakenonthouding leiden zou, daar nu de kans bestond, dat speculanten plotseling met hun stukken, niet voor beleggingsdoeleinden gekocht, zouden moeten blijven zitten. Zoo werkten deze besprekingen dus preventief. Intusschen zal, zooals te voorzien was, de regeering wel water in haar wijn doen en voorloopig de gewraakte verhoging van de „Umsatzsteuer” wel intrekken, om het inbinden van den beurshandel nog eens aan de bankiers over te laten, die als hoofdmaatregelen, een beperking van de credietverleening en verbod van koerspublicaties, onder welken vorm ook, aanbevelen.

Te Londen heeft het vrijkomen van gelden door de gedwongen effectenmobilisatie nog altijd groote vraag ten gevolge naar goudgerande waarden, een vraag, die in den laatsten tijd ook Consols in bijzondere mate is ten goede gekomen. Intusschen begint de geldruimte al weer eenigszins te verdwijnen en werd (ook om financieel-tactische redenen) het disconto van schatkistbiljetten tot 5 pCt. verhoogd.

Te Parijs blijft de beurshandel stil en zonder beteekenis. Russen 1909 waren vaster: 78—79,50, doch Spanje Luitenland, Rio Tinto's e.a. werden lager afgedaan. Daarentegen trekt aan de Seine de thans in gang zijnde economische conferentie der geallieerden zeer de aandacht.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Tarwe. Tengevolge van wederom zeer groote wereldverscheppingen, waarvan een belangrijk gedeelte voor Engeland was bestemd, was de kooplust in dit land zeer gering. Aanvankelijk konden de prijzen vrijwel gehandhaafd worden, aangezien de markt in Amerika tengevolge van het ongunstige oogstrapport steeg, maar toen de flauwe stemming ook in Chicago de overhand kreeg, daalden de prijzen in Engeland aanzienlijk, vooral voor Canadeesche soorten. De voorraden zijn in Engeland wederom aanzienlijk gestegen, niettegenstaande de aanvoeren van inlandsche tarwe deze week zeer klein waren. De voorraden in de havens zijn nu dubbel zoo groot als op denzelfden datum in 1914 terwijl verwacht kan worden, dat ook gedurende de overige maanden van dit jaar belangrijke hoeveelheden van de Vereenigde Staten en Canada verscheept zullen worden.

Merkwaardig is, dat de markten in Noord-Amerika het meest gedaald zijn in den laatsten tijd, terwijl juist de oogstberichten van dien aard zijn, dat hoogstens een middel-

matige oogst verwacht kan worden. De grootste rijzing vond plaats in den tijd van den grootsten overvloed, toen de nieuwe oogstberichten nog geen invloed van beteekenis konden uitoefenen. Men redeneerde toen blijkbaar, dat gedurende den oorlog de vraag van Europa van dien aard zou zijn, dat de record-oogst van Noord-Amerika geheel opgenomen zou worden. Ofschoon de verschepingen gedurende het geheele jaar zeer ruim zijn geweest, blijven de voorraden nog geweldig groot. De daling van de Noord-Amerikaansche vrachten kwam vrijwel tot staan, ofschoon er van verhooging nog weinig sprake was. De dispariteit met Zuid-Amerika blijft nog steeds bestaan, wat de zaken met Argentinië sterk benadeelt. Indien de vrachtprijzen in Noord-Amerika zoo laag blijven zal ongetwijfeld spoedig ruimte naar Zuid-Amerika getrokken worden en zijn later grootere verschepingen van dat land te verwachten.

Maïs. In nog sterkere mate dan voor tarwe was de stemming van maïs flauw te noemen. De prijzen van Noord-Amerikaansche maïs zijn natuurlijk tengevolge der vrachtverlaging aanmerkelijk gedaald, doch de Europeesche markten, althans de Engelsche, staan voor Laplatamaïs ver beneden pariteit. De verschepingen zijn zeer matig en vooral treft het, dat niettegenstaande week aan week de verschepingen naar Engeland klein zijn, de daling daar zoo scherp geweest is. Tenzij de consumptie sterk verminderd is, moeten de voorraden in Engeland ook aanmerkelijk afgenomen zijn, vooral daar geen aanvulling van andere voederartikelen heeft plaats gehad. De markt in Noord-Amerika fluctueerde slechts in geringe mate. Ook in Argentinië ondergingen de prijzen weinig verandering. Van het vaststellen van een minimum-prijs aldaar is verder niets bekend geworden.

Gerst. Ook dit artikel was flauw, in sympathie met de andere soorten. De verschepingen waren voornamelijk van Noord-Amerika. Argentinië is bijna geheel uitgevallen.

Haver. Wederom is Frankrijk het voornaamste land, waarnaar de verschepingen van haver gedirigeerd worden. Op Engeland werd slechts weinig afgeladen; wat er verscheppt werd was vrijwel geheel voor rekening van de Regeering. De markt was flauw gestemd en de prijzen, zoolvel voor de buitenlandsche als inlandsche haver, ondergingen een belangrijke verlaging.

Lijnzaad. Nog steeds staat de handel van Laplata lijnzaad in Engeland zoo goed als stil, doch tengevolge van groote verschepingen van Indië werd de vaste stemming teniet gedaan. De prijzen in Argentinië bleven vrijwel onveranderd, doch aangezien zij zich gunstig onderscheiden ten opzichte van de verschillende graansoorten wordt een veel grootere uitzaai van lijnzaad verwacht. De voorraad in Buenos Aires zijn belangrijk grooter dan in normale tijden. Noord-Amerika gaat voort met het betrekken van lijnzaad niettegenstaande berichten van grooteren uitzaai in het land zelf.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires *)		
	Tarwe Juli	Maïs Juli	Haver Juli	Tarwe Juni	Maïs Juni	Lijnz. Juni
19 Juni 1916	102 ³ / ₈	72 ¹ / ₄	39 ¹ / ₄	7,20	3,95	11,10
12 „ 1916	103	70 ¹ / ₈	39 ¹ / ₄	7,30	4,00	11,20
19 Juni 1915	105 ³ / ₈	74 ³ / ₈	45 ¹ / ₄	11,90 ³)	4,95 ³)	11,10 ³)
19 Juni 1914	82 ¹ / ₂	69 ³ / ₈	39 ³ / ₈	9,00 ³)	5,35 ³)	13,10 ³)
20 Juli 1914	82 ¹)	56 ³ / ₈ ¹)	36 ¹ / ₂ ¹)	9,40 ³)	5,38 ³)	13,70 ³)

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Juli.

*) De noteeringen van Buenos Aires zijn van 8 en 15 Juni.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	19 Juni		10 Juni		Soorten.	19 Juni		10 Juni	
	Tarwe	368	368	Haver 38 lb. white			18,—	17,75	
Rogge No. 2			clipped						
Western ..	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd.						
Maïs La Plata	nom.	nom.	Amer. van La						
Gerst 46 lb.			Plata-zaad ..	nom.	nom.				
feeding....	387	377	Lijnzaad La Plata	509,—	495,—				

Markten in Nederland.

De aanvoer van tarwe was wederom zeer matig. De prijs bleef onveranderd gehandhaafd.

De regeling, ontworpen tusschen de Regeering en den handel voor den aankoop en de distributie van gerst.

Haver en lijnkoeken, is in werking getreden en eenige ladingen werden in de afgelopen week door den handel aangekocht, tot zeer scherpe prijzen. Voorloopig wordt nog slechts een partij lijnkoeken gedistribueerd, daar van gerst en haver nog geen voldoende hoeveelheden aanwezig zijn.

Ook in lijnzaad kwamen wederom eenige zaken tot stand en nog steeds koopen de olieslaggers met graagte alles wat geoffreerd wordt.

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	10-18 Juni 1916	Sedert 1 Jan. '16	10-18 Juni 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	18.048	659.565	—	6.745
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	9.355	372.593	—	—
Rogge	—	12.027	—	—
Boekweit	—	5.539	—	503
Maïs	30.812	189.476	4.243	66.540
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	46.697	—	—
Gerst	932	43.051	—	4.549
Haver	—	22.385	—	4.218
Lijnzaad	2.435	52.401	—	32.995
Lijnkoeken	1.900	82.400	—	4.385
Tarwemeel	—	3.671	—	—
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	1.036	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Belangrijk nieuws valt deze week bijna niet te berichten. Het is duidelijk, dat in Engeland de vraag naar alle soorten ijzer overstelpend is. Ten einde aan de dringende binnenlandsche vraag tegemoet te komen, moesten de verschepingen naar de Ententelanden verder beperkt worden.

In verschillende deelen des lands kan men thans duidelijk de voorbereidingen waarnemen, die gemaakt worden om de productie van haematiet en bijzondere soorten ruw-ijzer te verhoogen, doch de verwezenlijking van dit plan geeft aanleiding tot groote moeilijkheden, daar de aanvoer van cokes en beschikbare werkkrachten totaal onvoldoende blijken. Dit is de reden, dat enkele hoogovens niet in werking gesteld zullen worden voor laat in den herfst.

Wat de staalindustrie betreft, hierover valt weinig te berichten. Haar jongste ontwikkeling is van dien aard, dat zij in staat is, al het ijzer te verwerken, hetwelk haar in de eerstvolgende maanden wordt toegevoerd.

Connal's stocks verminderden wederom en omvatten op den 16 duni slechts 29.607 tons.

In Duitschland schijnt de kritiek op de prijspolitiek van de fabrieken de algemeene aandacht nog steeds bezig te houden, doch het blijkt ult het besluit, genomen door het Roheisen Verband en het Stabeisen Syndicaat, dat de tusschenkomst van het Gouvernement de lucht gezuiverd heeft. Beide vereenigingen hebben in haar jongste vergadering besloten, hare tegenwoordige prijslijst te handhaven voor een verdere periode van 3 maanden.

De meeningen aangaande den toestand van de markt in Amerika loopen uiteen. Het kan echter niet ontkend worden, dat de binnenlandsche vraag naar alle soorten ijzer- en staalproducten een besliste vermindering aantoonst en dat de fabrieken meer geneigd zijn, te dingen naar contracten voor buitenlandsche rekening, waarvoor lagere prijzen schijnen geaccepteerd te worden.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
16 Juni 1916..	nom.	115.-/-	178.-/-	31.2/6	68.-/-
9 „ 1916..	nom.	123.10/-	188.-/-	31.15/-	71.-/-
18 Juni 1915..	66/1	81.15/-	168./10-	25.15/-	110.-/-
19 Juni 1914..	51/2 1/2	61.6/3	137.7/6	19.10/-	21.7/6
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

De Beurs van Londen werd in de afgelopen week matig bezocht en er werden weinig zaken gedaan.

De schaarschte aan kolen en de toenemende moeilijkheden om de productie uit te breiden, tengevolge van het gebrek aan werkkrachten, maken dat de vooruitzichten tamelijk twijfelachtig zijn.

In Derbyshire waren de mijnen genoodzaakt, het werk met Pinksteren te staken, hetgeen een aanmerkelijke vermindering in de beschikbare aanvoeren van binnenlandsche kolen tengevolge had.

De vraag naar alle soorten kolen is dringend en er zijn bijgevolg geen hoeveelheden vrij om op de markt verhandeld te worden.

PETROLEUM.

Londen, 9 Juni 1916.

Terpentijn. Amerikaansche terpentijn is goedkooper geworden.

Loco.....	42 s. 3 d.
Juli/Augustus ..	42 s. 7½ d.
Juli/December ..	43 s.
Sept./December ..	43 s.

Smeeroliën. De prijzen zijn wat billijker wegens de vooruitzichten op vroege verscheping; zij zijn nominaal genoteerd:

American pale	£ 28
American red	£ 31
Amer. gefiltr. cylinder ..	£ 29

Geraffineerde petroleum. De prijzen blijven als volgt:

2e destillaat	11½ d.
Standard White	1 s.
Water White	1 s. 1 d.

Stookolie en vethoudende oliën. Geen officiële noteeringen.

Benzine. Geen verandering heeft plaats gehad, zoodat de prijzen blijven:

No. 1	2 s. 10 d.	} per gallon.
No. 2	2 s. 9 d.	
No. 3	2 s. 8 d.	

Alle soorten zijn 1 d. per gallon duurder in Schotland en Ierland.

Paraffine. De loopende prijzen zijn ongeveer als volgt:

Smeltpunt 140°.....	6 d.	} per lb.
" 130—132°.....	5¼ d.	
" 125—128°.....	4¾ d.	
" 118—120°.....	4½ d.	

Liverpool, 8 Juni 1916.

Petroleumproducten vinden vasten verkoop en Amerikaansch wordt 11 d.—1 s. per gallon genoteerd. Geen Russische olie aan de markt.

Bakou, 8 Juni 1916.

De markt voor ruwe olie blijft vast en de noteeringen bedragen 48½—49 kopeken per pud. De maximum-prijzen zijn nog niet in werking getreden.

New York, 8 Juni 1916.

Geraffineerd in kisten	11,50 c. per gallon.
Standard White in vaten	8,95 c. " "
Credit Balances	2,60 c. " "
Pennsylvanian Crude	\$ 2,40 per vat.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 7 Juni 1916.

Sedert het laatste verslag is het bericht van het Landbouwbureau gepubliceerd en de daarin getaxeerde stand van den oogst bedraagt slechts 77½ pCt., tegen 80 pCt. verleden jaar en 74,3 pCt. in 1914. Toch is de markt daardoor niet gestegen, daar sedert de oogstberichten algemeen gunstig luiden en de toestand zeker verbeterd is. Zelfs was de markt de eerste dagen van de maand bepaald lager, doch daarna is weer een reactie ingetreden, daar men wel ziet dat de statistische positie van den ouden katoenoogst zeer sterk blijft. Houders in het Zuiden geven slechts tot volle prijzen af en Liverpool heeft door den geringen voorraad slechts weinig aan te bieden. Bovendien is het nog te vroeg om reeds een definitief oordeel te hebben over de grootte van den nieuwen oogst. Egyptische katoen blijft nog steeds goed gevraagd en de voorraden in Alexandrië zijn ongeveer een miljoen cantars minder dan verleden jaar. De berichten omtrent den nieuwen oogst blijven gunstig.

De vraag naar Amerikaansche garens blijft kalm en spinners hebben hun prijzen ca. ¼ d. per lb. moeten verlagen, niettegenstaande de kans, dat zij een loonsverhoging zullen moeten inwilligen. Deze kwestie is nog hangende; doch men meent algemeen, dat tot een verhoging van 7½ pCt. zal worden besloten. De spinners zijn nog steeds goed bezet en zelfs naar medium nummers is de vraag onlangs weer grooter geworden. De exporthandel is zeer kalm, maar bij de groote hoeveelheden, die daarvoor nog tegen oude orders geleverd moeten worden, is zulks niet te verwonderen. Ook wordt het voor de spinners moeilijker, volle vraagprijzen te bedingen en springen orders dikwijls af op kleine prijsverschillen, waaruit men dus mag concluderen, dat koopers beter voorzien zijn. Er is nog al vraag naar Egyptische garens, maar de groote prijsstijging, die voor gewone garens ca. 1 penny en voor de betere

kwaliteiten bijna 2 pence in drie weken bedraagt, maakt de zaken moeilijk. De spinners hebben echter de laatste weken veel verkocht en behoeven dus nu geen haast te maken.

Voor manufacturen is de markt bij voortdoring vast en voor Indië blijft nog steeds een goede vraag bestaan. Daar bovendien de voorraden daar te lande zeer zijn ingekrompen, verwacht men voorloopig wel meer orders van deze voor Lancashire zoo gewichtige markt. Voor Egypte, Zuid-Amerika en de kleinere markten bestaat nog steeds een goede vraag, terwijl ook het binnenland druk blijft.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.

(Middling Uplands.)

	16 Juni '16	9 Juni '16	2 Juni '16	16 Juni '15	16 Juni '14
New York	12,85 c	12,85 c	12,65 c	9,85 c	13,60 c
Liverpool	8,25 d	8,42 d	8,43 d	5,42 d	7,68 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 16 Juni '16	Overeenkomstige perioden	
		1914—'15	1913—'14
Ontvangsten Gulf-Havens..	4743	6922	6491
" Atlant. Havens	2495	3608	4008
Uitvoer naar Gr. Britannië	2465	3702	3360
" " t Vasteland.	2320	3847	5010
" " Japan etc...	447	453	375

Voorraden in duizendtallen	16 Juni '16	16 Juni '15	16 Juni '14
Amerik. havens.....	915	928	417
Binnenland.....	514	538	204
New York	183	250	116
New Orleans	210	187	95
Liverpool	664	1793	1009

WOL.

Op de vierde veiling, te Amsterdam den 16den dezer onder groote belangstelling gehouden, werden van de aangeboden 548 balen wol 287 balen verkocht. Vooral de fijne wolsoorten, die hier te lande zeer schaarsch zijn; brachten buitengewoon hooge prijzen op. Van de grove wollen gingen de betere kwaliteiten tot flinke prijzen van de hand en ook de goede soorten werden wel gekocht, doch voor mindere kwaliteit bestond geen belangstelling. De 100 balen lamsvellen, die ter markt kwamen, werden opgehouden.

De prijzen waren als volgt:

Montevideo Crossbreds	No. 1	f 4,20—4,30
	" 2	" 4,05—4,25
	" 3	" 3,75—3,85
	" 4	" 3,55—3,65
	" 4/5	" 3,35—3,45
Buenos Aires Crossbreds	" 4/5	" 3,30

Te Bradford was de markt zeer kalm, in afwachting van regeringsmaatregelen omtrent binnenlandschen voorraad en uitvoervergunningen. De prijzen waren onveranderd.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
16 Juni 1916	50	39	33	29	25½
9 " 1916	50	39	33	29	25½
16 Juni 1915	39½	34	32	28	25

De firma H. Dawson & Co. te Londen schrijft het volgende in een circulaire betreffende de wolmarkt:

Het voornaamste kenmerk van het oogenblik is de positie van de merinos, waarvoor de vraag het aanbod belangrijk overtreft, hetgeen in sterk opgedreven prijzen tot uitdrukking komt. Alle fijnere wolsoorten zijn zeer schaarsch en de Engelsche verbruikers hebben tevergeefs getracht, zich op de koloniale markten van het ontbrekende te voorzien. Ook de grotere orders van het „War Contracts Department” hebben groote hoeveelheden uit de markt genomen.

Intussen zijn als de voornaamste oorzaken voor de tegenwoordige moeilijke positie van het artikel te beschouwen:

1°. de verminderde opbrengst van Australië, waar naar schatting de productie met 400.000 balen is afgenomen,

2°. de groote aankopen van andere landen in de Britsche koloniën.

Dit laatste blijkt wel uit het feit, dat de Vereenigde Staten in 1915 meer dan 550.000 balen koloniale wol kochten (daaronder slechts 70.000 balen Nieuw-Zeeland) tegen 169.000 balen in 1914 en niet meer dan 54.000 balen in 1913. Italië kocht in 1915/16 132.000 balen tegen 68.000 in 1914/15 en Japan kocht in het laatste seizoen niet minder dan 60.000 balen.

De eenige kans om verlichting te brengen is spoedige aanvoer van het product der nieuwe campagne uit Queensland en Nieuw-Zuid-Wales, indien tenminste de Britsche verbruikers daarop de hand kunnen leggen.

Er liggen thans 62.000 balen gereed om op de markten te Brisbane en Sydney te worden verkocht, maar in verband met een bekendmaking, dat geen uitvoervergunningen zouden worden verleend dan voor het Britsche Imperium en Japan hebben de verkoopers in de kolonie de veilingen uitgesteld, totdat zij de verzekering zullen hebben ontvangen, dat deze beperking rechtmatig en noodzakelijk is.

Het zou natuurlijk weinig doel hebben, het uitvoerverbod in Engeland streng te handhaven, als de export uit de havens van herkomst vrij kon plaats hebben. In normale tijden zou het onbillijk zijn, de koloniale markten voor de Amerikaansche en andere verbruikers te sluiten, maar nu onder de tegenwoordige omstandigheden merinos in Engeland zoo schaarsch zijn en er zulke exorbitante prijzen voor moeten worden betaald, is er weinig tegen in te brengen, indien men het product uitsluitend naar het moederland dirigeert, totdat de toestand zich daar zal hebben verbeterd.

Vergeleken bij merinos hadden crossbreds een kalm verloop, maar er zijn teekenen, die op een vermeerderende behoefte wijzen, vooral voor de fijnere soorten.

Het bericht, dat de Minister van Oorlog de verkooping van Engelsche wol in Kettering en Bicester niet heeft laten doorgaan, schijnt te duiden op een voornemen van de Regeering om de Engelsche scheer geheel te controleeren, zoo niet te rekwireeren. Dit zou, zoo spoedig na de inbeslagneming, een zeer gewichtige stap zijn, die eenzijdig der fabrikanten omtrent grondstoffen, anderzijds den schapenfokkers omtrent de te maken prijzen een groote zekerheid zou verschaffen.

SUIKER.

Onze Bietsuikermarkt was prijshoudend voor ouden oogst en alhoewel vraag en omzet beperkt waren, vond toch een prijsverhoging plaats tot f 32.—. De markt sluit kalm op: koopers tot f 31.— en verkoopers tot f 33.—. Voor nieuwen oogst was meer te doen en stond de markt onder den invloed van baisse-aanbod. Prijzen voor Oct./Dec.-levering liepen van f 27¹/₈ geleidelijk terug tot f 26¹/₁₆ verkoopers en f 26¹/₈ koopers.

Volgens F.O. Licht is de stand van den beetworteloogst in Duitschland zeer bevredigend. Slechts in enkele streken wordt behalve naar toenemende warmte ook naar meer regen verlangd. In Oostenrijk-Hongarije is in den laatsten tijd zooveel regen gevallen, dat er gedurende de eerstvolgende weken geen behoefte meer aan vochtigheid bestaat. Men hoopt aldaar voor de naaste toekomst op warmte.

De zichtbare voorraden bedroegen:

	1916	1915	1914	
Duitschland	1 Febr. 1.200.000*	2.350.000*	1.799.240	tons
Hamburg				
Oostenrijk	1 Febr. 930.000*	1.274.054	1.026.556	"
Frankrijk	1 April 133.898	217.375	449.220	"
Holland	15 Mei 37.977	89.673	59.112	"
België	1 April 51.402	168.045	125.242	"
Engeland	1 Mei 119.916	360.147	303.669	"
Totaal in Europa	2.473.193	4.459.294	3.763.039	tons
Ver. St. v. N.A. 1 Juni	183.000	370.543	301.898	"
Cuba, alle havens 31 Mei	894.000	758.950	747.000	"
	3.550.193	5.588.787	4.811.937	tons

*Raming.

Omtrent de markt op Java valt niets nieuws te berichten. De stemming blijft zeer kalm.

De maalcampagne is thans in vollen gang en de rendement-cijfers blijven gunstig luiden. Voor ons liggen de resultaten op 1 Juni van 76 Java-fabrieken, die bij vergelijking met de cijfers van verleden jaar op ongeveer hetzelfde tijdstip in doorsnede een rendement van 10 % boven A^o.P^o. aantoonen. Het zoude ons niet verwonderen, indien deze verhouding gaandeweg nog meer ten gunste der campagne van dit jaar verbeterde. Voegt men daarbij een 3.2 % groteren aanplant dan verleden jaar, dan gelooven wij onze verwachtingen niet te hoog te spannen, wanneer wij

voor het loopende jaar op minstens 15 % meer suiker rekenen.

In 1915 heeft de totale Java-oogst volgens het „Archief” bedragen 21.357.840 picols — 1.319.087 tons van 1000 K.G. waarbij 4 pic. melasse-suiker en 4 pic. gecentrifugeerde zaksuiker voor 3 pic. hoofdsuiker en 2 pic. gewone zaksuiker voor 1 pic. hoofdsuiker gerekend werden.

In Amerika heeft de markt in eens weder een vast aanzien gekregen tengevolge van nieuwe aankopen voor Europa; de noteering voor spot-centrifugals steeg te New-York tot \$ 6.39 c.

Op Cuba waren 11 Juni nog slechts 25 fabrieken aan het werk, tegen 36 A^o.P^o.; de ontvangsten bedroegen:

	1916	1915	1914
over de week	33.411	50.000	36.000 tons
totaal sedert 1 Dec.	2.770.399	2.253.774	2.275.828 „

De Londensche markt blijft prijshoudend.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Juni.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granulated fob.	
16 Juni 1916....	f 31 ¹ / ₂	47/1 ¹ / ₂	21/-	30/3	6,39
9 „ 1916....	„ 31	47/1 ¹ / ₂	21/6	30/6	6,40
16 Juni 1915....	„ 21	31/-	19/6	—	4,89
16 Juni 1914....	„ 11 ⁵ / ₈	18/1 ¹ / ₂	—	—	3,45

RUBBER.

De prijzen van rubber zijn in de afgelopen week verder terug gelopen.

Op hetzelfde tijdstip van het vorig jaar was een belangrijk quantum rubber vooruit verkocht, terwijl dit nu niet het geval is, doch afgescheiden daarvan kenmerkt de markt zich door de onzekerheid en het verschil van meening, die er heerschen omtrent den waarschijnlijk loop der prijzen onder de huidige omstandigheden, hetgeen natuurlijk van nadeeligen invloed op de prijzen is.

Alleen aanbod tot lageren prijs kan koopers er toe brengen, iets te ondernemen.

Ook van Amerika ontvangt de Londensche markt geen steun, hetgeen zich weerspiegelt in het feit, dat ook in Indië de prijzen belangrijk zijn teruggegaan.

Slotnoteeringen:

Prima Hevea Crepe loco/Juni 2/5	ende vorige week	2/6 ³ / ₄
„ „ „ Juli/Dec. 2/5 ³ / ₄	„ „	2/7 ¹ / ₂
„ „ „ Jan/Mrt. 2/5 ¹ / ₄	„ „	2/7
Smoked Sheets 1 d. daaronder..	„ „	3/4 d. daaronder
Hard cure fine Para	2/7 ¹ / ₂	2/8 ³ / ₄

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

De markt bleef deze week over 't algemeen kalm gestemd en de omzet blijft beperkt. Intusschen werd van opgehouden partijen tot volle vraagprijzen een en ander verkocht. Ook de ca. 2000 Bn. Malang, nog onverkocht bij de Ned. Handel-Maatschappij, werden tot de verlangde prijzen afgedaan; waaruit men geneigd zou zijn af te leiden, dat de beperkende bepalingen in het buitenland omtrent den doorvoer van goederen eenige wijziging zouden hebben ondervonden.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
17 Juni 1916	157.000	6600	511.000	7400	12 ¹ / ₁₆
10 „ 1916	157.000	6400	522.000	7400	12 ¹ / ₁₆
17 Juni 1915	288.000	4900	373.000	5600	12 ² / ₁₆
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
17 Juni 1916 ..	23.000	3.198.000	121.000	11.399.000
17 Juni 1915 ..	41.000	3.279.000	55.000	9.303.000

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine zonder zaken.

Er was deze week slechts één offerte in de markt van „Harrison” ad 14¼ \$cents per Amerik. lb. f. o. b. New York. Den fabrikanten bood deze offerte blijkbaar geen voordeel.

Oleo-Stearine werd weder ad f 90,— loco gedaan.

Premier-Jus. Noord-Amerikaansche 1e soort wordt geoffreerd ad f 88,—, 2e ad f 84,—, c.i.f. Rotterdam inclusief molest, exclusief capture, dadelijk af te nemen.

Indien er geen onmiddellijke verladings-gelegenheid is, moet in Amerika worden opgeslagen voor koopers rekening en dan moet betaling aldaar bij levering plaats hebben.

Zuid-Amerikaansche 1e soort wordt geoffreerd ad f 80½, 2e ad f 77½, Juni/Juli-aflading, c.i.f. Rotterdam, exclusief alle oorlogsrisico.

Neutrallard noteert 14½ \$cents f. o. b. New York.

Imitatie-Neutrallard. Geen offerten. Loco 2e hañd ad f 96,— gedaan.

Talk. De stemming der talkmarkt te Londen was de vorige week kalm met een lageren grondtoon; in de gehouden talkveiling werden van de aangeboden 1002 vaten 839 vaten verkocht tot voor alle soorten 6 d. tot 1/- per cwt. lagere prijzen. Verkoopers toonden wat meer neiging tot afgeven, hetgeen de vraag aanmerkelijk verbeterde. Echter is het nog vrijwel onmogelijk, de fijnere muttensorten te krijgen en de noteringen voor deze soort zijn dan ook als nominaal te beschouwen.

Van de zijde der fabrikanten van harde zeep blijft de vraag voor inlandsche talk met certificaat van oorsprong bestaan, doch daar slechts weinig geslacht wordt zijn er weinig geschikte offerten in de markt.

De talkaflading van Australië naar Engeland bedroeg gedurende de maand Mei van dit jaar 1700 tons tegen 3650 tons in dezelfde maand van het vorige jaar. De opgeslagen voorraad te Londen is met 126 vaten vermeerderd, terwijl de bruto-wicht wordt geschat op 6776 tons.

	1916	1915	1914
Voorraad te Londen op 31 Mei	17085	19465	7998
Aangekomen te Londen in Mei	6508	13695	7879
Afgeleverd in Londen in Mei	6382	11902	9516

Palmolie. Aangekomen gedurende de laatste week van Mei te Liverpool 2498 vaten, terwijl aangekomen doch nog niet gelost zijn 1484 vaten.

Gedurende de eerste week dezer maand bedraagt de import van palmolie te Liverpool 3087 vaten en zijn aangekomen doch nog niet gelost 528 vaten.

Liverpool rapporteert een lusteloze stemming der palmoliemarkt met zoo goed als geen belangstelling voor het artikel. Noteeringen nominaal.

Katoenolie. Amerika bericht als gevolg van volkomen fawezigheid van kooporders van de zijde der spekulanten een kalme lagere markt met een slot van eenige punten lager. Ook de vraag voor Engelsche olie te Londen en Hull is van weinig belang en verkoopers zijn meer geneigd, den koopers tegemoet te komen.

Soya-olie kalm; vraag is er zoo goed als niet voor het artikel op de Engelsche markten.

Cocosolie aan den flauwen kant met weinig belangstelling van de zijde der consumenten.

Vischoliën eveneens met lageren tendens. Noorwegen heeft de prijzen zoowel voor technische als voor medicinale oliën verlaagd.

Olijfolie voor spoedige levering onveranderd kalm, voor latere levering evenwel vaster met meer animo. De vooruitzichten van den oogst in Italië blijven gunstig.

Lijnolie te Amsterdam kalm met weinig prijsfluctuatie.

Raapolie. Zoodra er voor dit artikel eenige vraag is, loopen de prijzen vrij snel op, hetgeen ook in de vorige week het geval was. Raapolie sloot de vorige week circa f 2,— hooger dan de laatste week van Mei. In de afgelopen week was het in het artikel stil, eerder aan den flauwen kant.

COPRA.

In verband met de lagere noteringen te Londen waren de prijzen hier deze week vrij belangrijk lager. De markt sluit met koopers tot f 36⅞.

Ceylon cif. Londen £ 32.10.- koopers en cif. Marseille £ 36.- verkoopers.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

17 Juni 1916	f 36⅞
10 „ 1916	„ 38⅞
17 Juni 1915	f 29,— N.O.T. enca. f 81,— N.O.T. vrij.
17 Juni 1914	f 28⅞
20-25 Juli 1914	„ 28⅞

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

17 Juni 1916. De aangeboden scheepsruimte naar Europa was meer dan voldoende voor de vraag, waardoor de thuisvrachten terugliepen. Uitgaande schepen waren schaarsch; kolenvrachten bleven dientengevolge stijgen.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
11/17 Juni 1916	—	—	f 16,—	—	—	155/-
4/10 „ 1916	—	—	„ 17,—	9/2	—	162/6
14/19 Juni 1915	—	—	9/-	7/9	—	48/9
15/20 Juni 1914	1/1½	6/7½	2/-½	2/-½	13¼½	13¼½
Juli 1914	11 d.	7/3	1/1¼	1/1¼	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
11/17 Juni 1916	—	—	—	—
4/10 „ 1916	—	—	—	—
14/19 Juni 1915	—	—	—	225/-
15/20 Juni 1914	f 12,—	24/-	70/-	72/6
Juli 1914	„ 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthagenu Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
11/17 Juni 1916	19/-	19/-	—	—
4/10 „ 1916	19/-	19/-	—	—
14/19 Juni 1915	11/-	14/9	—	—
15/20 Juni 1914	4/6	5/6	—	8/9
Juli 1914	4/3	5¼½	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
11/17 Juni 1916	34/-	87/6	97/6	—	f 6,50	—
4/10 „ 1916	34/-	79/7	—	47/6	„ 6,50	—
14/19 Juni 1915	fr 19,—	25/-	22/9	26/-	„ 6,—	—
15/20 Juni 1914	„ 6,75	7/6	7/3	13/6	3/3	5¼½
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
11/17 Juni 1916	102/6	145/-	—	140/-
4/10 „ 1916	118/-	—	165/-	—
14/19 Juni 1915	57/6	—	—	80/-
15/20 Juni 1914	15/6	—	22/6	18/-
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gezaagd en pitch-pine per St. Pct. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRACTEN.

Er is geen wijziging van den toestand te vermelden.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Massale goed. Even-rijn	Waterstand
	¼ lostijd	½ lostijd		
13-17 Juni 1916	—	—	—	gunstig
5-10 „ 1916	—	—	—	gunstig
14-19 Juni 1915	0,22½	0,32½	—	gunstig
15-20 Juni 1914	0,35	0,45	0,95	gunstig
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig